

ISSN 1407-9321

**NEAIZMIRSTIET
ABONĒT
«NOVADNIEKU».**

Abonēt var «Latvijas Pasta»
nodaļas, pie pastniekiem,
«Novadnieka» redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
un interneta mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā «Abonēšana».

**Mākslinieks
Marks Rotko**

5. lappusē

**Ģimenes
veselības
gads**

8. lappusē

**Neregistrēto
attiecību
riski**

10. lappusē

Pasākums «Dāvā mīlestību!» 100 Līvānu novada bērniem

● Siltā un sirsniņā gaisotnē labdarības pasākumā tikās Līvānu novada daudz bērnu ģimenes.

20. februārī Līvānu novada kultūras centrā pulcējās ap simts Līvānu novada bērni no daudz bērnu ģimenēm kopā ar saviem vecākiem, informē novada sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas vadītāja Ginta Kraukle.

Viņus vienkopus uz pasākumu «Dāvā mīlestību!» aicināja Līvānu novada sociālais dienests un starptautiskais palīdzības tīkls GAiN Latvija (Global aid Network). Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne, uzrunājot klātesošos, aicināja līdzcilvēkiem dāvēt vairāk sirds siltumu, jo mīlestība mīt katrā cilvēka sirdī, un tā ir dāvana, ko var dalīt un saņemt neierobežotā daudzumā.

GAiN Latvija direktore Daina Vilde at-

zina, ka organizācijas mērķis ir sniegt cilvēkiem iedrošinājumu un jaunu cerību pārvarēt materiālo nomāktību. Līvānu novada ģimenes no Rudzātu, Turku, Sutru, Rožupes, Jersikās pagastiem un Līvānu pilsētas dāvanās saņēma Leipcigas ģimeņu sarūpētās dāvanas, kas bija īpaši sagādātas, ņemot vērā katru konkrētā bērna vecumu.

Solvita Ziemele un Inga Jermacāne, labdarības pasākuma organizatores un Līvānu novada sociālās darbinieces, pastāstīja, ka sadarbība ar organizāciju GAiN Latvija Līvānu novada sociālajam dienestam ilgst jau divus gadus. Šajā laikā ģimenes ir saņēmušas palīdzību gan bērnu pārtikas, gan humānās palīdzības veidā, ir tikuši sagādāti mazgāšanas līdzekļi. Divus gadus novada ģimenes piedalās arī akcijā «Skolas

soma», kurā bērni no visas Latvijas var piepildīt savas skolas somas ar mācībām nepieciešamo.

GAiN Latvija pārstāvji ciemojas arī pie ģimenēm mājās, novērtējot katru iespējas un vajadzības, lai organizētu konkrētu palīdzību, piemēram, iegādājoties sadzīves tehniku vai palīdzot veikt mājas remonta darbus.

Pasākumā bērnus uzrunāja omulīgais lācis Vinnijs Pūks un Sivēns — Līvānu kultūras centra jauniešu dramatiskā teātra dalībnieki. Ar klasiskās mūzikas priekšnesumiem uzstājās Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas audzēkņi. Savukārt Līvānu bērnu un jauniešu centra deju grupa bērnus priecēja ar enerģiskām mūsdienas dejām.

L.Rancāne

ZIŅAS

Informatīvs seminārs par izmaiņām ES un valsts likumdošanā

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Preiļu nodaļa trešdien, 26. februārī, Riebiņu novada Rušonas pagasta pārvaldes zālē pulksten 11.00 rīko informatīvu semināru par Eiropas Savienības un valsts likumdošanas izmaiņām, kas attiecas uz lauku un mežu apsaimniekošanu.

Kā informē nodaļas vadītāja Mārīte Vucenlīdzāne, uzņēmējdarbības konsultante Jolanta Augšpūle stāstīs par valsts subsīdijām un tiešajiem maksājumiem. Konsultante ekonomikas jautājumos Lidija Kivleniece — par Latvijas Lauku attīstības programmas pasākumiem 2014.—2020. gadam. Ar aktualitātēm grāmatvedībā iepazīstinās grāmatvedības konsultante Kristīne Neiceniece. Par jauniešu lopkopībā runās lopkopības konsultante Zita Briška, bet par jauniešu visiem lauksaimniekiem kopumā ziņos Riebiņu novada lauku attīstības konsultante Tekla Mediņa.

Līvānu māksliniekus aicina piedalīties izsolē

Mākslinieki tiek aicināti piedalīties labdarības pasākumā Līvānu Svētā erceņģeļa Miķeļa Romas katoļu baznīcas atbalstam, informē Latgales mākslas un amatniecības centra kultūras tūrisma organizatore Inita Paegle.

Enerģiskajam Līvānu katoļu draudzes priesterim Jurim Zarānam ir nozīmīgas ieceris attiecībā uz Līvānu Romas katoļu baznīcas remontdarbiem, bet diemžēl draudzes naudas līdzekļu šo ieceru realizēšanai nepietiek. Tāpēc ikviens tiek aicināts iespēju robežās ziedot dievnama atjaunošanai. Atsaucoties uz aicinājumu palīdzēt, Latgales mākslas un amatniecības centra vadītāja un māksliniece Ilze Grižāne vēlas uzrunāt Līvānu novada māksliniekus un kopīgiem spēkiem organizēt mākslas darbu izsoli, bet iegūto naudu dāvināt baznīcai. «Nekad nevajag ekonomēt uz sapņiem. Arī Līvānu mākslinieki, kaut ar nelielu ieguldījumu, bet spēj palīdzēt īstenot šo sapni. Tā arī ir vienreizēja iespēja atdot savu desmito tiesu...», teic idejas autore Ilze Grižāne.

Visi radošie Līvānu novada mākslinieki tiek aicināti piedalīties Līvānu Romas katoļu baznīcai vēltītā labdarības pasākumā, ziedojoši vienu vai vairākus savus mākslas darbus labdarības izsolei.

Mākslinieki tiek lūgti līdz 15. martam darbus nogādāt Latgales mākslas un amatniecības centrā. No 20. marta līdz 15. aprīlim mākslinieku iesniegto darbu izstāde būs skatāma Līvānu Romas katoļu baznīcas telpās. Izstāde pirms izsoles tiks organizēta ar mērķi iepazīstināt visus interesentus ar iesniegtajiem mākslas darbiem.

Labdarības pasākums — darbu izsole paredzēta 19. aprīlī Latgales mākslas un amatniecības centrā. Iegūtie līdzekļi tiks pārskaitīti Līvānu Romas katoļu baznīcas kontā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Kļūdainu aprēķinu dēļ šogad pedagogu algām trūkst ap 2,5 miljoniem eiro

Kļūdainu aprēķinu dēļ šogad trūkst vēl ap 2,5 miljoniem eiro pedagogu algām, sacīja izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete. "Esam mantojuši problēmu — 2012. gadā veikto kļūdaino aprēķinu dēļ šogad trūkst vēl apmēram 2,5 miljoni eiro pedagogu darba samaksai. Mēs vēlreiz precizēsīm aprēķinus un kopīgi ar Finanšu ministriju meklēsīm veidu, kā nodrošināt to, kas mūsu pedagogiem jau ir solīts," pauda Druviete. Runājot par veicamajiem darbiem, ministre akcentēja, ka līdz šā gada jūlijam jāpieņem zinātnes attīstības stratēģija, kas ir ļoti nopietns uzdevums. Tāpat nozīmīgi darbi jāveic saistībā ar augstāko izglītību. "Te ir runa gan par valsts finansējuma nodrošināšanu valsts augstskolu programmām, augstākas izglītības programmu nevajadzīgās dublēšanās novēršanu, gan par mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu, stingrām prasībām augstskolu profesūrai, gan arī par augstskolu sadarbību, piemēram, kopīgu doktorantūras programmu veidošanu," skaidroja ministre. Druviete arī norāda, ka svarīgs darbs, kas skar nozīmīgu izglītības un zinātnes ministrijas darbības jomu, ir Valsts valodas politikas pamatnostādņu pieņemšana turpmākajiem gadiem (2015-2020). Viņa arī atgādināja, ka ir pieņemtas sporta attīstības pamatnostādnes un ministrijai jāseko līdzi to izpildei. "Jaunatnes politikā ļoti svarīgi darbi saistās ar nodarbinātību. Sadarbībā ar citām ministrijām mums ir jānodrošina apgūto atbilstība gan mūsu sabiedrības intelektuālajām vajadzībām, gan arī darba tirgus īstermiņa prasībām," teica Druviete. Izglītības un zinātnes ministres amatā stājās Druviete, amatā nomainot līdzšinējo ministru Vjačeslavu Dombrovski.

Bandīti „ar stāžu” baznīcā uzbrūk priesterim

Aizpagājušās svētdienas, 16. februāra, vakarā nepatīkamus mirklus piedzīvojis Pļaviņu katoļu baznīcas prāvests. Virietis un sievietes, kas baznīcā ienākušas, aizbildinoties ar vēlmi vienoties par bērna kristībām, uzbrukuši priesterim, sasējuši viņu un aplaupījuši. Ļaundari, kurus policijai izdevies aizturēt teju uz karstām pēdām, draudzes telpās ienākuši aptuveni 20.50 vakarā, ziņo "Staburags". Aizkraukles policijas iecirkņa priekšnieks Aigars Zimelis zinājis teikt, ka brīdī, kad prāvests pagriezis viltus vecākiem muguru, virietis viņu apdullinājis, iesitot pa galvu. Kad mācītājs bijis apdullināts, baznīcā ienācis vēl viens laupītājs. Iebrucēji sasējuši mācītāju, pārmeklējuši baznīcu. Sasietais priesteris sists, lai piespiestu viņu uzrādīt, kur atrodas nauda un citi vērtīgi priekšmeti. Uzbrucēji nolaupījuši 2000. gada izlaiduma automašīnu "Seat", portatīvo datoru "Toshiba", mobilo tālruni "Samsung" un naudu. Prāvestam pēc uzbrukuma bija nepieciešama medicīniskā palīdzība — viņš guvis smadzeņu satricinājumu. Pēc tam prāvestam izdevies atbrīvoties un par notikumu informēt likumsargus. Par līdzdalību priesteri aplaupīšanā aizturētā 1990. gadā dzimušā sieviete iepriekš tiesāta jau desmit reizi, bet 1986. gadā dzimušais virietis — vienu reizi. Nedaudz vēlāk Rēzeknē aizturēta arī trešā laupīšanā iesaistītā persona — 1982. gadā dzimis virietis, kurš iepriekš tiesāts deviņas reizes.

„Latvenergo” pērn nopelnījis 42,3 miljonus eiro

AS „Latvenergo” 2013. gadā nopelnījis 42,3 miljonus eiro, liecina uzņēmuma paziņojums biržai. 2012. gadā uzņēmums nopelnīja 45,1 miljonus eiro. Pērnajā gadā investīcijās ir ieguldīti 225,5 miljoni eiro, nopelnīti EUR 42,3 miljoni, nodokļos samaksāti 147,3 miljoni eiro, tajā skaitā dividendēs valsts budžetā 2013. gadā samaksāti 40,6 miljoni eiro. „Latvenergo” koncerna ir lielākais elektroenerģijas tirgotājs Baltijā. 2013. gadā mazumtirdzniecības klientiem pārdoti 7 954 gigavattstundu (GWh) elektroenerģijas, kas ir par 4% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Pārdotās elektroenerģijas apjoma kritumu nosaka mazāks elektroenerģijas patēriņš Latvijas rūpniecības sektorā. Savukārt mērķtiecīgu elektroenerģijas pārdošanas aktivitāšu rezultātā 2013. gadā par 32% ir palielināts pārdotās elektroenerģijas apjoms Igaunijā un Lietuvā, kas nu jau veido vairāk nekā 1/4 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma Baltijā. „Latvenergo” koncerna ieņēmumi 2013. gadā ir pieauguši par 3% un sasniedz 1,1 miljardu eiro.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

*Dzīve nau galā, kamēr vien tā patiešām nau beigusies.
Un šodiena ir tieši tā diena, lai savu dzīvi pagrieztu
pozitīvā virzienā. (G.Čepmens)*

Uzņēmēju ērtībai — pamatkapitāla pārreģistrāciju eiro var veikt Valsts vienotajā klientu apkalpošanas centrā Daugavpilī

Latvijai pievienojoties eirozonai, stājās spēkā Komerclikuma grozījumi, kas nosaka to, ka visiem komersantiem līdz 2016. gada 30. jūnijam ir jāveic pamatkapitāla pārreģistrācija eiro. Šis izmaiņas ir jāreģistrē Uzņēmumu reģistrā. Lai to paveiktu, Daugavpils un apkārtnējo novadu komersanti tagad var izmantot Valsts vienotā klientu apkalpošanas centra (VVKAC) sniegtos pakalpojumus.

Lai veiktu pamatkapitāla izmaiņu reģistrāciju, komersantiem ir jāpārreģistrē pamatkapitāls eiro, jāsigatavo nepieciešamie dokumenti un tie jāiesniedz Uzņēmumu reģistrā. Šim izmaiņām valsts ir noteikusi atvieglojumus — nav nepieciešama parakstu notariāla apliecināšana uz iesniedzamajiem dokumentiem, nav jāveic maksa par valsts nodevu un publikāciju „Latvijas Vēstnesis” u.c.

Ērtākai pamatkapitāla pārreģistrāšanai eiro, var izmantot pamatkapitāla denominācijas kalkulatoru Uzņēmumu reģistrā mājas lapas sadaļā Eiro ieviešana. Šajā sadaļā atrodama arī cita noderīga informācija, piemēram, pieteikumu veidlapas, biežāk uzdotie jautājumi u.c.

Izmantojot Uzņēmumu reģistra pakalpojumus VVKAC ir ērtāk, jo klientu apkalpošanas laiks ir garāks nekā Daugavpils reģionālajā nodaļā, turklāt klien-

tu apkalpošana notiek katru darba dienu. Aicinām uzņēmējus izmantot šo iespēju, jo VVKAC Daugavpilī strādās tikai līdz 2014. gada jūnija beigām, kad noslēgsies šis pilotprojekts, informē Gunta Misāne, pilotprojekta komunikāciju konsultante.

Valsts vienotais klientu apkalpošanas centrs Daugavpilī atrodas Saules ielā 15. VVKAC darba laiki: Pirmdien: 8.30 – 18.00, otrdien, trešdien, ceturtdien: 8.30 – 17.00, piektdien: 8.30 – 16.00 (pārtraukums visās dienās no 12.30 līdz 13.00).

Par pilotprojektu

Valsts vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla pilotprojektu ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu īsteno Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar vairākām valsts iestādēm un pašvaldībām. Pilotprojekta veiksmīgas īstenošanas rezultātā, ļoti iespējams, jau nākotnē visā Latvijā tiks izveidots VVKAC tīkls. Šie centri dos iespēju taupīt laiku un naudu, apmeklējot vienu klientu apkalpošanas centru, tā vietā, lai saņemtu sev nepieciešamos pakalpojumus atsevišķi katru savā valsts vai pašvaldības iestādē. Šāda soļa nozīme kļūst īpaši saprotama, ja apzinās to, ka šobrīd iedzīvotājiem un uzņēmējiem ir pieejami aptuveni 2000 valsts un pašvaldību piedāvātie publiskie pa-

kalpojumi, kurus iespējams saņemt vairāk nekā 900 vietās visā Latvijā. Tas ir dārgi un neefektīvi, raugoties gan no iedzīvotāju un uzņēmēju, gan valsts viedokļa.

Pilotprojekta laikā tiek īstenotas divas publisko pakalpojumu sniegšanas pieejas. Daugavpilī un Valmierā vairākas valsts iestādes sniedz pakalpojumus vienuviet VVKAC telpās. Tajos savus pakalpojumus sniedz Lauku atbalsta dienests, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, Uzņēmumu reģistrs, Valsts ieņēmumu dienests un Valsts vides dienests. Daugavpilī pilotprojekts tiek īstenots sadarbībā ar Latgales uzņēmējdarbības centru, kas VVKAC telpās sniedz arī savus pakalpojumus. Rojā un Aucē — augstākminēto valsts iestāžu atsevišķi pakalpojumi tiek sniegti esošajos pašvaldību klientu apkalpošanas centros. Šeit papildus būs iespējams saņemt arī Valsts zemes dienesta pakalpojumus. Savukārt Rīgā, sadarbībā ar pašvaldību, tiek pārbūvēta iespēja valsts iestāžu pakalpojumiem sniegt vietās, kur visvairāk atrodami attiecīgā pakalpojuma saņēmēji. Pilotprojekta laikā Rīgas Dzemdību namā Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas Dzimisarakstu nodaļas sektorā būs iespējams iesniegt iesniegumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai par bērna piedzimšanas pabalsta piešķiršanu.

Centrālā statistikas pārvalde iztikas minimuma rādītāju vairs neapreķinās

Centrālā statistikas pārvaldes (CSP) sabiedrisko attiecību speciāliste Sanda Rieksta aģentūru LETA informēja, ka 2014. gada valsts statistiskās informācijas programmas šāds rādītājs vairs nav iekļauts. Iztikas minimuma groza saturs, kas tika izveidots 1991. gadā, ir morāli novecojis un neatbilst šodienas situācijai, skaidroja CSP pārstāve.

Pērn decembrī valdība izskatīja priekšlikumus sociālās drošības sistēmas pilnveidošanai, kurā viens no primārajiem uzdevumiem ir noteikt jaunu minimālā nodrošinājuma līmeni. Jauna minimālā nodrošinājuma līmeņa noteikšana būs atskaites punkts atbalsta un politikas plānošanā Latvijas iedzīvotājiem. Patlaban Labklājības ministrija gatavo koncepciju par jauno minimālo ienākumu līmeni, ko noteikt valsts mērogā, un šo minimālo ienākumu līmeni plānots balstīt uz CSP aprēķināto nabadzības riska sliekšni, informēja CSP pārstāve.

Nabadzības riska sliekšnis ir līdzīgā apmērā kā iztikas minimums, tāpēc Labklājības ministrijas speciālisti uzskatot, ka nabadzības riska sliekšnis būtu

vispiemērotākais aizvietotājs iztikas minimumam. Valdība uzdevusi Labklājības ministrijai līdz aprīļa beigām iesniegt koncepcijas projektu minimālā nodrošinājuma līmeņa noteikšanai, informēja Rieksta.

Jau ziņots, ka pilna iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu groza saturs tika apstiprināts ar Ministru padomes vairāk nekā 20 gadus senu — 1991. gada aprīļa — lēmumu.

Līdz šim CSP ik mēnesi aprēķināja groza vērtību atbilstoši iekļauto preču un pakalpojumu cenu pārmaiņām. Iztikas minimumu aprēķināja vidēji vienam Latvijas iedzīvotājam, nedalot iedzīvotājus pēc dzimuma, vecuma vai teritorijas.

Pilna iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu grozā no pārtikas precēm bija iekļauta maize, graudaugu un konditorejas izstrādājumi, gaļa un tās produkti, zivis un to produkti, piens un tā produkti, olas, eļļa, tauki, augļi, ogas, dārzeņi, cukurs, medus un citi saldumi, kā arī bezalkoholiskie dzērieni.

No nepārtikas precēm grozā bija iekļauts viriešu, sieviešu un bērnu apģērbs, apavi, mājokļa uzturēšanas un remonta materiāli, sadzīves tehnika, pārējās elektropreces, personīgās lie-

tas, mēbeles, tekstilmateriāli dzīvoklim, trauki un virtuves piederumi, dārza inventārs, mazgāšanās līdzekļi, transportlīdzekļu iegāde, kosmētikas un higiēnas preces, individuālie aksesuāri, medikamenti, rakstāmlietas, avīzes, žurnāli, grāmatas, atpūtas un sporta inventārs, kā arī rotaļlietas.

Pilna iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu grozā bija iekļauta arī apģērbs šūšana, apavu remonts, īre, elektrības un apkures maksājumi, māj-saimniecības pakalpojumi, komunālie pakalpojumi, pasta un sakaru pakalpojumi, sabiedriskā transporta izmaksas, sadzīves, kultūras un pārējie pakalpojumi.

Iztikas minimuma patēriņa grozā nebija iekļauti alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi un luksusa preces.

Pēdējais iztikas minimuma rādītājs aprēķināts par 2013. decembri, kad šis rādītājs bija 252,19 eiro.

2013. gadā kopumā viena iedzīvotāja pilna iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtība bija 253 eiro, 2012. gadā — 250 eiro, 2011. gadā — 246 eiro, 2010. gadā — 236 eiro, 2009. gadā — 239 eiro, liecina CSP dati.

Lappusi sagatavoja T.Elste

LAUKSAIMNIEKIEM

Zināmi tiešo maksājumu veidi, saņemšanas nosacījumi un provizoriskās likmes 2014. gadā

Vispārīgie nosacījumi paredz, ka lauksaimnieks:

✓ līdz 15. maijam Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē iesniedz «Platību maksājumu iesniegumu». Novēlota pieteikšanās iespēja līdz 9. jūnijam ar atbalsta samazinājumu 1% par katru kavēto dienu;

✓ ievēro laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumus lauksaimnieka rīcībā esošajās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībās un ievēro savstarpējās atbilstības prasības.

Izmaiņas 2014. gadā

1) Atcelta prasība, kas noteica, ka vienoto platības maksājumu var saņemt tikai par lauksaimniecības zemi, kas 2003. gada 30. jūnijā bijusi labā lauksaimniecības stāvoklī. Tādēļ šogad vienoto platības maksājumu varēs saņemt par ikvienu lauksaimniecības zemes hektāru, kurš būs labā lauksaimniecības un vides stāvoklī.

2) Lai lauksaimniecības zemi, kura 2003. gada 30. jūnijā nebija labā lauksaim-

niecības stāvoklī, iekļautu lauku blokos, līdz šī gada 1. maijam Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē iesniedzams lauku bloku precizēšanas iesniegums.

3) Atcelts atsevišķais maksājums par cukuru.

4) Ieviests jauns atbalsta veids — īpašais atbalsts par liellopiem.

5) Atcelta prasība par samazinājumu piemērošanu pārejas posma valsts atbalstam saņēmējiem, kuri kopumā tiešos maksājumus saņem vairāk par 5000 eiro gadā.

6) Grozīta laba lauksaimniecības un vides stāvokļa prasība par minimālo lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu, platības sliekšni samazinot no 50 uz 30 hektāriem. Šogad atbalsta pretendentiem, kuru vienotā platības maksājuma platība būs 30 hektāri vai lielāka un ja zālāju īpatsvars būs lielāks par 50%, būs jānodrošina minimālais lauksaimniecības dzīvnieku blīvums vismaz 0,2 vienības uz zālāju hektāru. Izņēmumu noteikumi netiek grozīti.

Tiešo maksājumu atbalsta provizoriskās likmes 2014. gadam

✓ Vienotais platības maksājums — 90 eiro par hektāru.

✓ Īpašais atbalsts par pienu, ja realizētas 30 — 80 tonnas — 12 eiro par tonnu, ja realizētas vairāk kā 80 tonnas — 10,8 eiro par tonnu.

✓ Īpašais atbalsts cietes kartupeļu kvalitātes uzlabošanai — 81,50 eiro.

✓ Īpašais atbalsts par liellopiem — 100 eiro par dzīvnieku.

✓ Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par platībām — 15 eiro par hektāru.

✓ Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par laukaugu platībām — 22,6 eiro par hektāru.

✓ Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par pienu — 20 eiro par tonnu.

✓ Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par liellopiem — 41 eiro par dzīvnieku.

✓ Atdalītais pārejas posma valsts at-

balsts par kartupeļu cieti — 145,6 eiro par tonnu.

✓ Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par nokautiem vai eksportētiem liellopiem — 51 eiro par dzīvnieku.

✓ Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts īpašos gadījumos jaunajiem lauksaimniekiem — 19 eiro par hektāru.

✓ Pārejas posma valsts atbalsts par zīdītājgovīm — 81,5 eiro par dzīvnieku.

✓ Pārejas posma valsts atbalsts par aitu mātēm — 7 eiro par dzīvnieku.

□□□

Atgādinām, ka vienotā platības maksājuma provizoriskā likme aprēķināta, izmantojot 2013. gada apstiprināto platību — 1,63 miljoni hektāru. Ar šo gadu pārtraukts atsevišķais maksājums par cukuru, bet īpašā atbalsta lopbarības augu sēkļu un sēklas kartupeļu kvalitātes uzlabošanai apmērs atkarīgs no sēkļu šķirnes.

Kādā no tuvākajiem laikraksta numuriem iepazīstināsim ar maksājumu saņemšanas nosacījumiem tuvāk.

Izmantota www.lad.gov.lv informācija

Lai nepieļautu Āfrikas cūku mēra izplatību Latvijā, samazinās meža cūku populāciju

18. februārī valdība izskatīja Zemkopības ministrijas informatīvo ziņojumu "Par Āfrikas cūku mēra (ĀCM) profilakses pasākumiem medību jomā", jo Latvijā bez kavēšanās ir nepieciešams efektīvi īstenot bīstamās infekcijas slimības — ĀCM — profilakses pasākumus.

Ar šiem pasākumiem paredzēts samazināt meža cūku populācijas blīvumu, sevišķi tajās Latvijas teritorijas daļās, kurās ir koncentrēts liels šo dzīvnieku skaits, informē Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Dagnija Muceņiece.

Lai veicinātu intensīvu meža cūku populācijas blīvuma samazināšanu, medību tiesību lietotāji (mednieku kolektīvi) varēs pretendēt uz atbalstu par meža cūku populācijas samazināšanu. Medību tiesību lietotāji, kas savās medību platībās būs nomedījuši vairāk nekā 70 procentus no Valsts meža dienesta (VMD) noteiktā pieļaujamā nomedīšanas apjoma (limita),

varēs saņemt 35 eiro par katru nomedīto meža cūku virs minētajiem 70 procentiem. Šā atbalsta finansējuma izlietojumu administrēs Lauku atbalsta dienests, pamatojoties uz medību tiesību lietotāju pieteikumiem un VMD sniegto informāciju par izpildīto meža cūku nomedīšanas apjomu.

Īstenojot mežacūku populācijas samazināšanu, nodrošināts dzinējmedību termiņa pagarinājums līdz 2014. gada 15. martam meža cūku medībām, kā arī medību tiesību lietotājiem būs pieejamas papildu medību atļaujas meža cūku medībām pēc atļauju pieprasīšanas VMD.

Šie ĀCM draudu samazināšanas profilaktiskie pasākumi ļaus būtiski samazināt meža cūku populācijas blīvumu, līdz ar to ievērojami kavējot ĀCM izplatības ātrumu savvaļā tajā gadījumā, ja ĀCM tiktu konstatēts Latvijā.

Latvijā 2013./2014. medību sezonas (01.04.2013.-31.03.2014.) sākumā meža cūku populācijas lielums ir novērtēts 74 tūkstošu īpatņu apjomā. Aptuveni 10 pro-

centi meža cūku populācijas apdzīvo teritorijas, kurās aizliegts medīt, tāpēc noteiktais pieļaujamais nomedīšanas apjoms — 66 tūkstoši — ir 90 procenti no kopējā meža cūku skaita Latvijā. Prognozējams, ka pēc šīs medību sezonas meža cūku skaits, sekmīgi veicot mežacūku populācijas samazināšanas pasākumus, Latvijā nepārsniegs 15 tūkstošus īpatņu.

Latvijā ĀCM pagaidām nav apstiprināts. Ievērojot to valstu pieredzi, kurās šī slimība ir konstatēta, ir secināts, ka viens no lielākajiem šīs slimības masveidības un lielās izplatības iemesliem ir lielais mežacūku skaits ĀCM skartajās teritorijās.

Jau ziņots, ka 11. februārī valdība no valsts budžeta programmas līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķir 1,35 miljonus eiro, lai 2014. gadā nodrošinātu ĀCM profilakses pasākumu īstenošanu pārtikas un dzīvnieku tirdzniecības vietās un robežkontroles punktos uz Latvijas ārējās robežas.

ĀCM ir epizootiska rakstura slimība, kas ļoti strauji izplatās cūku dzimtas

dzīvnieku starpā. Tās klīniskās pazīmes ir līdzīgas klasiskajam cūku mērim, bet ar ĀCM saslimušajiem dzīvniekiem ir augstāki mirstības rādītāji (gandrīz 100 procenti). Slimība cūkam nav ārstējama. Situāciju pasliktina atbilstošas vakcīnas trūkums, kura pasargātu no tālākas dzīvnieku inficēšanās un slimības izplatīšanās lielā mērogā. Baltkrievijas kompetentā iestāde jau 2013. gada jūnijā ziņoja par to, ka ir apstiprinājis ĀCM uzliesmojums piemājas saimniecībā Grodņas rajonā, kas atrodas tuvu Lietuvas un Polijas robežai. 2014. gada 27. janvārī no Lietuvas Pārtikas un veterinārā dienesta tika saņemta informācija, ka 2014. gada 22. janvārī Lietuvas laboratorija, izmeklējot divus no mežacūku ķermeņiem ņemtus paraugus, ir apstiprinājusi ĀCM vīrusu Lietuvā.

Savukārt pagājušajā nedēļā Latvijas Pārtikas un veterinārā dienests saņēma informāciju no Polijas, ka Polijas pierobežā, Podlaskas provincē 900 metrus no robežas ar Baltkrieviju, meža cūkam apstiprināta ĀCM vīrusa klātbūtne.

RIEBIŅU NOVADĀ

Veidos jauniešu iniciatīvu centru

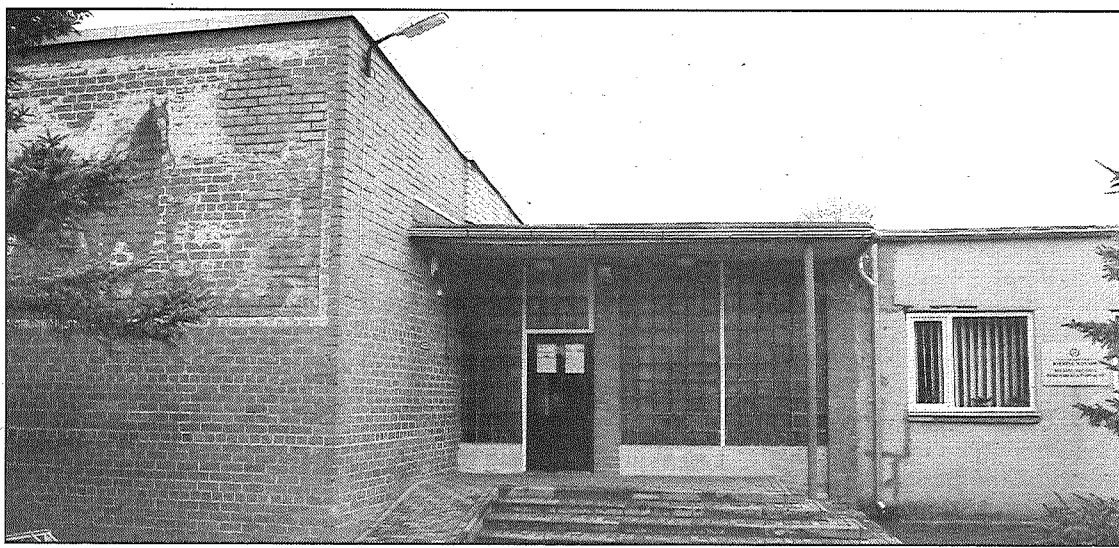
Līdzīgi, kā tiek aktivizēts darbs ar jauniešiem Preiļū, Līvānu un citos novados, pie darbiem ķērušies arī Riebiņu novadā, lai izveidotu savu jauniešu iniciatīvu centru «Pakāpieni» — vietu, kur jaunajiem ļaudīm sanākt, pārrunāt lietas, darboties, atpūsties un radoši izpausties. Atrastas arī telpas, kur centru izvietot.

Pašvaldības attīstības un plānošanas daļas vadītāja Inese Reitāle atzīst, ka ideja nav jauna, tā radusies jau pirms vairākiem gadiem, kad izstrādāts arī attiecīgs projekts par novada jauniešu iniciatīvu centra izveidi. Diemžēl 2010. gadā, kad tika dalīts Latvijas — Šveices sadarbības programmas «Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos» finansējums, riebiņiešu

iecere palika «aiz strīpas». Tā kā pašlaik šajā programmā izveidojies neizmanto to līdzekļu pārpalikums, pašvaldība pirms dažām nedēļām saņēma aicinājumu aktualizēt iesniegtos projekta dokumentus. Tā kā pagājuši jau gandrīz četri gadi kopš projekta izstrādes, informāciju nepieciešams vēlreiz pārbaudīt un atjaunot atbilstoši šodienas apstākļiem.

Speciāliste pastāstīja, ka no Latvijas — Šveices programmas Riebiņu novads projekta īstenošanai varēs saņemt 102 670 eiro, piecu procentu līdzfinansējumu nepieciešams sarūpēt pašvaldībai.

Pilnveidot neformālās izglītības un saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas — tā vienā teikumā var nosaukt iniciatīvu centra darbības mērķi. Pērn veikta izpēte un analīze liecina, ka pašlaik Riebiņu novadā ir vairāk nekā 1100

● Riebiņu pagasta pārvaldes ēkas vienā spārnā par projekta finansējumu tiks izvietots jauniešu iniciatīvu centrs «Pakāpieni». Tā būs vieta, kur pulcēsies aktīvākie novada jaunieši.

jaunieši, kas ir gandrīz 19 procenti no kopējā iedzīvotāju skaita. Atverot «Pakāpienus», mēs varētu radīt jauniešiem vidi, kur pulcēties, saturīgi pavadīt brīvo laiku, teic Inese Reitāle. Pēdējā laikā no jauniešu puses nākot ideja organizēt gaidu un skautu kustībai līdzīgas aktivitātes. Televizoru skatīšanās, niksānu pie datoriem jaunieši paši vēlas

nomainīt pret aktīvu darbošanos brīvā dabā un svaigā gaisā. «Tāpēc mums ir doma iegādāties teltis, velosipēdus pārgājieniem, kanoe laivas ceļojumiem pa ūdeņiem, jo novadā to ir liela bagātība,» saka I.Reitāle.

Iniciatīvu centrs «Pakāpieni» atradīsies Riebiņu novada pagasta pārvaldes ēkas vienā spārnā, kur pagaidām gan vēl mitinās

novada centrālā bibliotēka. Taču grāmatu krātuve jau tuvākajās nedēļās pārcelsies un svaigi izremontētajām telpām līdzās kultūras centram, atbrīvojot vietu jauniešu projekta īstenošanai. Plānots, ka divpadsmit mēnešu laikā tiks veikti ēkas siltināšanas darbi, jumta remonts un iekštelpu kosmētiskais remonts.

L.Kirillova

Labdarības akcijā iepriecināti vecie vientuļie cilvēki

Biedrības «Viduslatgales pārnovadu fonds» jauno, 2014. gadu, iesāka ar labo darbu akciju «Iedegsim svecīti labestībai», kas vienlaicīgi norisinājās Aglonas, Livānu, Riebiņu, Vārkavas un Preiļu novadā. No janvāra vidus līdz Sveču dienai tika vāktas dāvanas vecajiem cilvēkiem, kas savas vecumdienas vada vieni, lai šajās ziemīgajās un tumšajās dienās labestība un dāvināšanas prieks spēj ienest siltumu sirdī gan dāvinātājiem, gan dāvanu saņēmējiem. Par akcijas norisi «Novadniekam» pastāstīja biedrības «Viduslatgales pārnovadu fonds» valdes locekle Valija Vaivode.

PREIĻU novadā kā pirmie skaistu pasākumu un dāvanu saviem senioriem Ārdavas saietā namā sarīkoja Pelēču pagasta aktīvistu sadarbībā ar pagasta pārvaldi, Pelēču pamatskolu un vietējiem uzņēmējiem. Devīni pagasta vecie cilvēki saņēma ne tikai bagātīgas pakas ar sarūpētām dāvanām, bet tos, kuri bija paši ieradušies uz pasākumu, ar savām dziesmām un dzejas rindām priecēja vietējie pašdarbnieki, skolas pārstāvji, un ar pašsacerētām dziesmām — jaunā dziedātāja Laura Bicāne. Ne mazāk jauks pasākums notika arī Preiļu pagasta Ličos, kur dzīvo 19 gados veci cilvēki, kuriem nav tuvinieku. Šo pasākumu rīkoja un dāvinājumus vāca «Sabiedriskais centrs «Liči»».

Saunas un Aizkalnes pagastos vientuļos ļaudis pārvalžu darbinieki un aktīvistu apmeklēja mājās, nododot sarūpētās dāvanas un aprunājoties ar vecajiem ļaudīm, uzklusot viņu vēlmes un nereti arī kādu vēl neizstāstītu dzīvesstāstu. Saunā sadarbībā ar pagasta pārvaldes darbiniekiem dāvanas sarūpēja «Sabiedriskais centrs «Nianse»», bet Aizkalnē — «Sabiedriskā centra «Aizkalne»» dalībnieces, Jasmuižas pareizticīgo draudze un pagasta iedzīvotāji.

Preiļu pilsētā bija vislielākais veco un vientuļo iedzīvotāju skaits. Tika sagatavotas 115 dāvanas, ko nogādāja adresātiem. «Viduslatgales pārnovadu fonda» darbiniekiem ar Preiļu novada sociālā dienesta palīdzību pirmo reizi bija iespēja pašiem apciemot šos cilvēkus, redzēt, kā viņi dzīvo, kas priecē vai sāpina viņu sirdis. Lielākā daļa no vecajiem ļaudīm līdz asarām priecējās par apciemojumu, par to, ka kāds viņus

● Sagatavotās dāvanas Preiļu pilsētas vecajiem ļaudīm pārlūko Viduslatgales pārnovadu fonda valdes locekle Valija Vaivode (no kreisās) un akcijas koordinatore Preiļu novadā Janīna Beča.

atceras arī ikdienā, ne tikai svētkos. Vieni steidza pastāstīt par savu dzīvi un atklāt to, kas viņiem ir sāpīgs, citi kautrīgi pateicās, piebilstdami «es jau iztīku, varbūt kādam citam vajag vairāk», atklājot savu pieticību un prasmi izdzīvot jebkuros apstākļos. Arī akcijas dalībnieki, izdalot dāvanas, sarunās ar vecajiem ļaudīm stāstīja par saviem veicamajiem darbiem. Daži par šo akciju zināja jau iepriekš no informācijas presē. Bija tādi, kas paši vēlējās sniegt savu atbalstu bērniem ar īpašām vajadzībām, kaut nedaudz palīdzēt kādai ugunsgrēkā cietušai ģimenei, padalīties ar to, kas ir pašiem. Starp vientuļajiem sirmgalvjiem daudzi bija tādi, kas nesavtīgi strādājuši, atdevuši darbam visu mūžu, neatstājot laiku personīgajai dzīvei, bet tagad palikuši vieni. Cik cilvēku, tik atšķirīgu likteņu un dzīvesstāstu.

AGLONAS novadā akcijas laikā tika apciemoti 59 vecie cilvēki. Aglonas pagastā koordinators lomu bija uzņēmusi biedrības «Neaizmirstules» pārstāve. Patikami pārsteidza Grāveru pagasta uzņēmīgo cilvēku atbalsts. Šajā pagastā šāds pasākums notika pirmo reizi. Pateicoties biedrībai «Mēs Grāveriem» un pagasta pārvaldes darbiniekiem, iedzīvotāju atsauce bija necerēti liela. Kopumā akcijā piedalījās 24

● Grāveru pagasta iedzīvotāja Lūcija Sardīko jutās līdz asarām aizkustināta par saņemto dāvinājumu un viņai veltīto uzmanību.

pagasta ģimenes. Īpaši aktīvi palīgi bija Grāveru pamatskolas skolēni. Ziedojumos tika savākti medus, mājās cepti pirāgi, tēja, konfektes, cepumi, higiēnas līdzekļi, krūzes, siltas zeķes un tamlīdzīgi. Tika apciemoti desmit vientuļie pensionāri un izdarīts secinājums, ka šādas akcija jāriko biežāk.

Šķeltovas pagastā šajā akcijā, biedrības «Alksniena» un pagasta pārvaldes darbinieku mudināti, iesaistījās 15 atbalstītāji. Tika saziesti cepumi, tēja, konfektes, dažādi ievārijumi, cepures, cimdi un citas vecajiem cilvēkiem nepieciešamas lietas. Dāvinājumam klāt tika pievieno-

tas pašu gatavotas apsveikuma kartītes ar jaukiem vēlējumiem.

LIVĀNU novadā sarūpētas 158 paciņas, kurās bija ieliktas gan siltas šalles, zeķes un cimdi, gan saldumi, ievārijums, medus un dažādas ikdienā noderīgas lietas. Dāvanu sagādē aktīvi iesaistījās akcijas koordinatore Aijas Smirnovas uzrunātie uzņēmēji, sabiedriskās organizācijas, pilsētas un pagastu iedzīvotāji, skolu audzēkņi un vecāki, pirmsskolas iestāžu audzēkņi un audzinātājas ar pašu darinātiem suvenīriem un apsveikumiem, kuros ierakstīti bērnu vēlējumi vecākaļai paaudzei. Jāteic paldies vecākiem un skolotājiem par to,

ka viņi bērniem māca cilvēcību un spēju dalīties ar citiem.

RIEBIŅU novadā labdarības akcijā iesaistījās Siļukalna un Rušonas pagasti. Siļukalna pagastā akcijas rīkotāju lomu uzņēmās daudzfunkcionālais kopienu centrs «Saulrozītes» un Siļukalna pamatskolas kolektīvs. Rušonas pagastā akciju «Iedegsim svecīti labdarībai» koordinēja biedrība «Jaunie spārni». Tika savāktas 87 konservu un ievārijumu burciņas, medus, gultas veļa, ziepes, šampūni, cimdi, zeķes. 13. februārī pagasta brīvprātīgie palīgi, gan braucot, gan vairākus kilometrus ejot kājām, apciemoja pagasta 29 vientuļos pensionārus viņu mājvietās un arī tos pagasta cilvēkus, kas savas dienas aizvada tuvējā pansionātā. Dāvanas tika pasniegtas arī citiem šī aprūpes centra iemītniekiem. Riebiņu novadā akcija turpināsies visa gada garumā, jo vecie vientuļie pensionāri tiks apciemoti viņu dzimšanas dienās.

Akcija norisinājās arī **VĀRKAVAS novadā**, kur dzīvo 68 vientuļie vecie pensionāri. Ziedojumus vāca biedrības «Dzintars 2007», «Ligzda», «Vēlme», Vārkavas vidusskolas un pamatskolas, informācijas un atbalsta centra «Vanagi» kolektīvi. Našķu maišinos iegūta vasaras saules siltuma apmīloto un loloto ogu ievārijuma trauciņi, konfektes, marinējumi, rokdarbu izstrādājumi, tējas un ķiploki veselībai.

Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Anita Brakovska sadarbībā ar Vārkavas pagasta pārvaldnieci Intu Kivlenieci, Rožkalnu pagasta pārvaldes vadītāju Mairītu Stulpiņu un brīvprātīgajiem palīgiem apciemoja un iepriecināja 20 sirmgalvjus Upmalas pagastā, 19 — Vārkavas un 16 — Rožkalnu pagastā. Daudzi vientuļnieki stāstīja par sevi, dalījās savās rūpēs.

Akcijas īstenošanā aktīvi iesaistījās visu piecu novadu sociālie darbinieki, kuri ne tikai palīdzēja apzināt vientuļos sirmgalvjus, bet arī piedalījās ziedojumu vākšanā un to nodošanā pensionāriem. Savukārt pagastu pārvalžu vadītājiem pateicība pienākas par nodrošināšanu ar transportu.

«Viduslatgales pārnovadu fonds» saka sirsniņu paldies visiem ziedotājiem, cerot uz turpmāku sadarbību un tikpat aktīvu atbalstu arī citās fonda organizētajās akcijās.

L.Rancāne

Lemj par zivju resursu pavairošanu

Livānu novada domes ārkārtas sēdē izskatīts jautājums par projektu «Zivju resursu pavairošana Daugavas upes baseinā 2. kārtā». Projekta koncepciju sagatavoja Livānu novada domes investīciju un projektu nodaļas darbinieki.

Tā izstrādāta saskaņā ar Valsts atbalsta pasākuma «Zivju resursu pavairošana un atražošanas publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, kā arī citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldības īpašumā» programmu zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem.

Deputāti nolēma piedalīties Zemko-

pības ministrijas izsludinātajā Valsts atbalsta programmas pasākumā «Zivju resursu pavairošana un atražošanas publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, kā arī citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldības īpašums» ar projektu «Zivju resursu pavairošana Daugavas upes baseinā 2. kārtā» un iesniegt projektu Lauku atbalsta dienestā. Nolempts projekta apstiprināšanas gadījumā projekta priekšfinansējuma nodrošināšanai līdzekļus 4718,48 eiro apmērā, no kuriem 4246,63 eiro ir Valsts atbalsta programmas Zivsaimniecības attīstībai finansējums un 471,85 eiro — pašvaldības līdzfinansējums, rezervēt no Livānu novada domes 2014. gada pamatbudžetā «Izdevumi neparedzētiem gadījumiem» plānotajiem līdzekļiem.

Raiņa muzejs izsludina vizuālo darbu konkursu «Puķu lodziņš»

Raiņa muzejs «Jasmuiža» izsludina vizuālo darbu konkursu «Puķu lodziņš», kas domāts bērniem no piecu līdz 11 gadu vecumam. Kā informē Raiņa un Aspazijas muzeja vadītājas vietniece Solvita Brūvere, konkurss tiek rīkots, atzīmējot Raiņa dzejoļu krājumu «Lellīte Lolīte», «Puķu lodziņš» un «Vasaras prinčiņi un princītes» deviņdesmito gadadienu.

Konkursa uzdevums ir izveidot ilustrāciju brīvi izvēlētām Raiņa dzejoļiem no minētajiem krājumiem. Darba tehnika pēc dalībnieka izvēles var būt gan zīmējums, gan glezna vai grafika, bet darba formāts — A3 vai A4. Viens autors konkursā piedalās ar vienu darbu.

Jau daudzas paaudzes ir uzaugušas ar sirsniņu Raiņa dzeju bērniem, teic S.Brū-

vere: «Mēs visi labi zinām dzejoļus par kaķēni, kurai bērni bija, par zelta sietiņu ar sudraba stīgām, par lielo slinkumu, par mākonīti un sasisto krūzi, par grāmatu, kura pati nelasās, vai lellīti Lolīti un daudzus citus. Katram no mums noteikti ir kāds īpašais Raiņa dzejoļis, ko varam ieteikt arī citiem. Tuvojoties Raiņa 150 gadu jubilejai, ko atzīmēsim 2015. gadā, gribam aktualizēt Raiņa daiļradi un rosināt interesi par bērnu dzeju.»

Darbu iesniegšanas termiņš ir šī gada **24. aprīlis** (pasta zīmogs). Darbs ar norādi «Vizuālo darbu konkursam «Puķu lodziņš» iesniedzams, sūtīt pa pastu. Adrese: Raiņa muzejs «Jasmuiža», Aizkalne, Preiļu novads, LV-5305.

Informācija uzzīņai pa tālruni 29487589 (S.Brūvere) vai e-pastu: jasmuiza@memori-liemuzeji.lv.

Pasauleslavenais mākslinieks Marks Rotko, pēc izcelsmes — daugavpilietis

Pēc lasītāju ierosmes sniedzam
plašāku informāciju par
mākslinieku Marku Rotko un
Marka Rotko mākslas centru Daugavpilī

Marks Rotko, istajā vārdā Markuss Rotkovičs (1903 — 1970) ir ebreju izcelsmes amerikāņu gleznotājs, abstraktā ekspresionisma aizsācējs glezniecībā. Dzimis 1903. gada 25. septembrī Dvinskā, tagadējā Daugavpilī, izglītota farmaceita Jekaba Rotkoviča un viņa sievas Annas Goldinas ģimenē. Markuss bija ceturtais bērns. Tēvs bijis ideālists, intelektuālis un filantrops, kas trūcīgiem zāles deva bez maksas. Tēva ietekmē visi bērni aizrāvās ar lasīšanu. Rotko, tāpat kā viņa tēvs un māsa, bija kārs lasītājs (mājās bija bibliotēka ar vairāk nekā 300 krievu un ārzemju literatūras sējumiem), un radnieki atminas, ka viņam patika zīmēt, «it īpaši, kad viņam bija jādara kas cits». Visi bērni ieguva laicīgu izglītību, vienīgi Markuss apmeklēja ebreju garīgo skolu pie sinagogas, kur bija stingrs režīms, bija jāapgūst ivrits un jāskaidro sarežģīti Talmuda teksti. Viņa tēvs, līdzīgi daudziem Latgales ebrejiem tajā laikā, emigrēja uz ASV. Markuss kopā ar vecāko māsu Sofiju un māti uz laiku palika Daugavpilī un pievienojās tēvam tikai 1913. gadā pēc 12 dienu ilga jūras ceļojuma. Viņa ģimene apmetās uz dzīvi Portlandā Oregonas štatā. Tēvs drīz vien nomira, atstājot ģimeni bez pastāvīgiem ienākumiem.

● Marks Rotko.

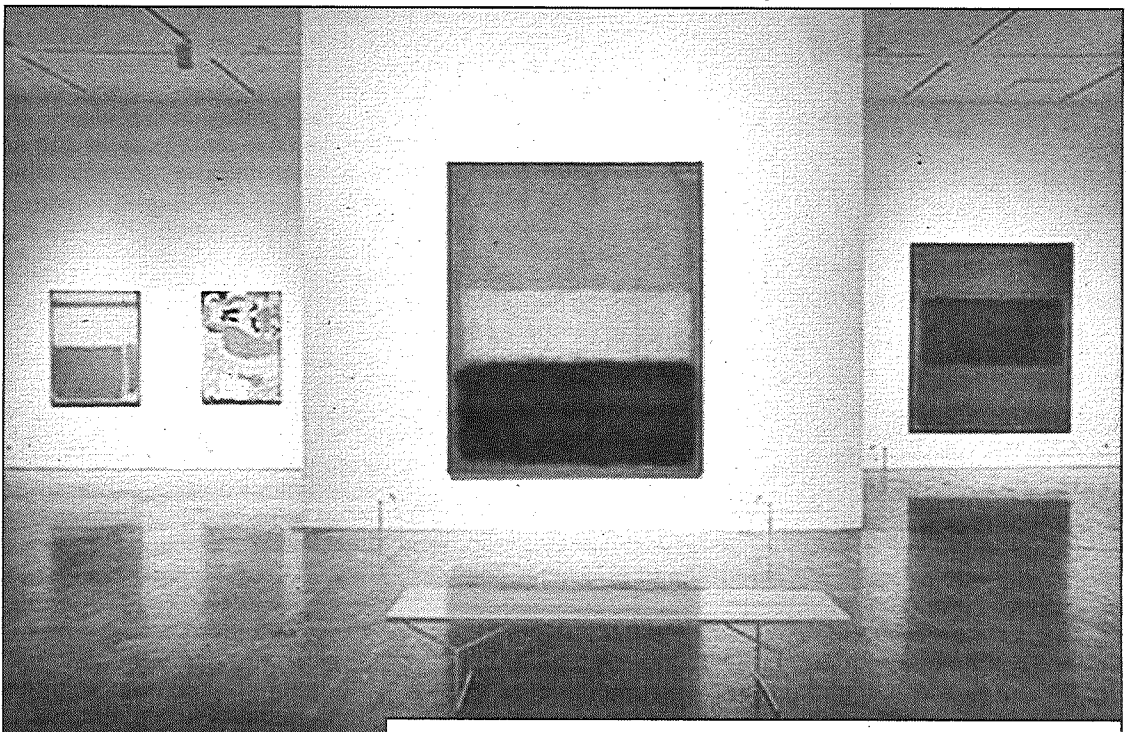
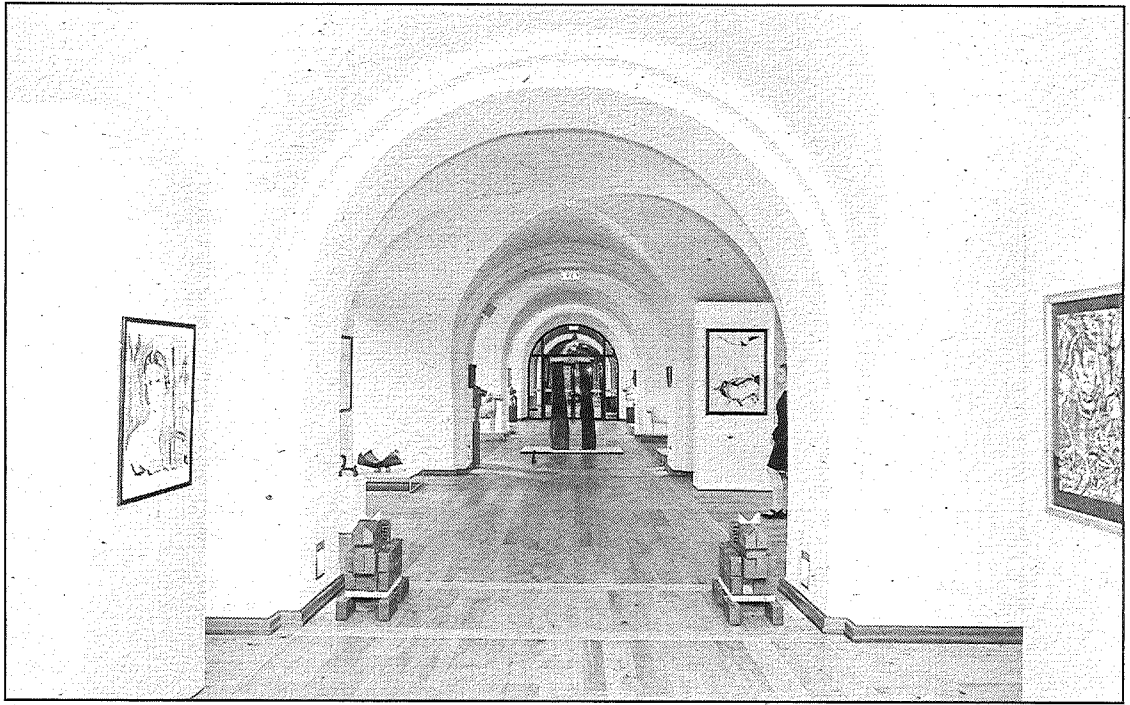
sons izdaiļošanai (1958.), Harvarda universitātes sienas gleznojumiem (1961 — 1962) un Rotko kapelai Hjūstonā (1964). 1963. gadā piedzima dēls Kristofers, bet 1968. gadā Rotko smagi saslima, kam sekoja šķiršanās no sievas. Nespejot pārvarēt personības krīzi, 1970. gada 25. februārī Rotko izdarīja pašnāvību.

Markus Rotko bija viens no 20. gadsimta nozīmīgākajiem, pasaules slavu ieguvušiem māksliniekiem un viena no Amerikas Savienoto Valstu pēckara glezniecības centrālajām figūrām, kurš kopā ar Bārnetu Ņūmenu un Klifordu Stīlu pārstāvēja tā sauktās Ņujorkas skolas abstraktā ekspresionisma virzienu.

Tāpat kā citi viņa paaudzes mākslinieki, Rotko izmēģināja vairākus stilistikos virzienus, līdz gadsimta vidū nonāca pie sev vien raksturīga stila. 1920. un 30. gados viņš uz papīra un audekla radīja simtiem figurālu darbu, attēlojot aktus, portretus, interjerus ar cilvēku figūrām, lielpilsētu skatus un dabas ainavas. Ap 1940. gadu viņš uzsāka grieķu — romiešu mītu izpēti virknē neoklasikas gleznu, kurām raksturīgas slāņveida kompozīcijas, līdzīgas romiešu sarkofāgiem un grieķu frīzēm, ar cilvēku, dzīvnieku locekļiem un hibrīdiskām figūrām.

Jaunā Rotkoviča politiskie uzskati bija kreisi orientēti, viņš ar entuziasmu uztvēra Krievijas 1917. gada revolūciju. 1921. gadā Rotko apmeklēja Jeilas universitāti, kur studēja angļu un franču valodas, Eiropas vēsturi, elementāro matemātiku, fiziku, bioloģiju, ekonomiku, filozofijas vēsturi un vispārējo psiholoģiju. Viņa sākotnējais nodoms bijis studēt inženierzinātnes vai jurispudenci. 1923. gada rudenī Rotko pameta studijas un pārcēlās uz Ņujorku, kur mācījās pie Maksa Vēbera Mākslas studentu ligā (1924. — 1927.), iepazīstoties ar kubismu un Pola Sezāna daiļradi. Lielu ietekmi uz viņu atstājuši arī vācu sirreālistu Maksa Ernsta un Volfganga Pālena darbi. 1932. gadā Markuss apprecējās ar Edīti Sahari, 1940. gadā pieņēma pseidonīmu Rotko, 1945. gadā apprecējās otro reizi ar Melu Beistli, 1950. gadā viņam piedzima meita Keita. 1950. gadā piecus mēnešus pavadīja studiju ceļojumā Eiropā. 1956. gadā notika pirmā gleznu pārdošana kolekcionāram Dulkanam Filipsam, kam sekoja pasūtījums restorāna Four Sea-

Ap 1947. gadu Rotko savā daiļradē izskauca visus tēlainos elementus, savukārt līdz 1950. gadam bija krietni mainījies gleznu kompozīciju, pārejot uz taisnstūra formām un samazinot to skaitu uz divām līdz četrām, kā arī izvietojot tās vertikāli uz krāsaina pamata, kas saglabājās kā mākslinieka raksturīgs stils: gleznas, kas atbilst viņa ideālam — «sarežģītas domas vienkārša izteiksme». Rotko pats ir teicis, ka viņš glezno savas iekšējās pasaules noskaņas un psiholoģiskos stāvokļus. «Maņi neinteresē ne krāsu, ne formas, ne kā cita attiecības. Mani interesē tikai cilvēka pamatemociju izteiksme — traģēdija, ek-

● Marka Rotko centrā. Māksliniekam veltītais mākslas centrs jau pirmajā pastāvēšanas gadā piesaistījis plašu uzmanību.

stāze, nolemtība un tā tālāk. Fakts, ka daudzi cilvēki, redzot manas gleznas, salūst un raud, liecina, ka es uzrunāju šīs pamatemocijas. Cilvēki, kas raud manu gleznu priekšā, piedzīvo tās pašas izjūtas, ko es gleznojuot.»

1961. gadā Ņujorkas Modernās mākslas muzejs sarīkoja M. Rotko personālizstādi, kas bija viņa daiļrades kulminācija, un tā aplejoja lielākās Eiropas pilsētas. 1962. gadā viņš pabeidza sienas

gleznojumu sēriju Harvarda universitātē, 1964. gadā uzsāka pasūtījuma darbu — sienas gleznojumu Hjūstonas kapelā (Teksasas

štātā), kura tika svinīgi atklāta pēc viņa nāves 1971. gadā. 2013. gadā Daugavpilī tika atvērta Rotko mākslas centrs.

Uz Marka Rotko centru atvedīs Marka Šagāla darbus

Marka Rotko mākslas centra vadība pastāstīja par šīs sezonas jaunumiem un to, kas apmeklētājus gaida šajā gadā.

No 1. februāra centrā darbojas septiņas jaunas izstādes, pat visizsmalcinātākā mākslas cietnītāja gaumi apmierina dažādi žanri — no reālisma līdz avangardismam. Pirmo reizi Daugavpilī ir apskatāmas Izaka Levitāna, Ni-

kolaja Rēriha, Vasilija Surikova, Borisa Kustodijeva utt. gleznas. Divās ekspozīcijās vār gūt iespaidu par Latvijas meistarū — Ilgvara Zalāna un Aleksandra Roloļa mākslu, kā arī par māksliniekiem Leonīdu Bauļinu un Pēteri Martinsonu, kuru dzīve bija saistīta ar Daugavpili. Skatītāju vērtējumam savus darbus piedāvā Latgales mākslas skolu audzēkņi, kā arī Gerlicas (Vācija) mākslas plenēra dalībnieki.

Rotko centrs jau gatavojas 8. martam, kad tiks atklāta jauna izstāde. Savukārt 24. aprīlī centram apritēs gads, tāpēc tā speciālisti gatavo apmeklētājiem daudz patīkamu pārsteigumu. No Marka Šagāla mājas — muzeja Vitebskā tiks atvesti mākslinieka darbi, kā arī atklās Daugavpils tēlnieces Jeļena Volkovas izstādi. Nākamais pasākums — Muzeju nakts maija vidū. Pagājušais gads liecina, ka pilsētnieki ir noil-

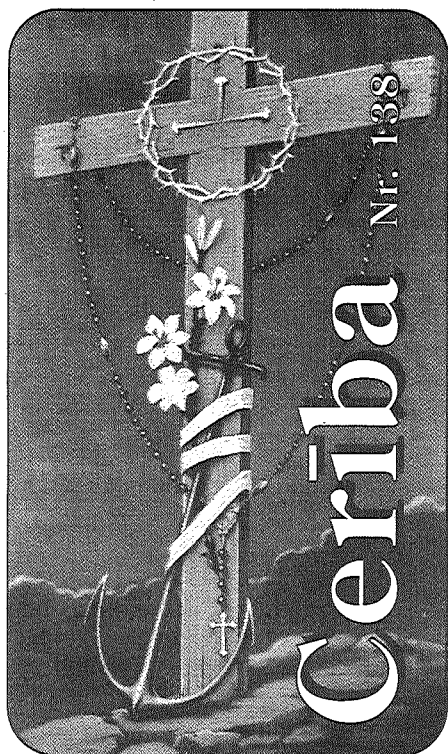
gojušies pēc cietokšņa, viņi aktīvi apmeklēja centru un devās ekskursijās pa cietokšni.

Rotko mākslas centrs tiks iesaistīts notikumu ciklā «Rīga — Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014». Vērienīgi pasākumi notiks no 24. līdz 26. septembrim, Marka Rotko 111. dzimšanas dienas svinību laikā. Rīgā demonstrēs centra digitālo izstādi.

25. septembrī no Rīgas uz Dau-

gavpili dosies speciāls Rotko vilciens, ar kuru atbrauks starptautiskās konferences dalībnieki.

Kā teica mārketinga speciāliste Inga Goldberga, bieži nākoties saskarties ar aplamu uzskatu, ka Rotko centrs atrodas Rīgā, tāpēc kultūras iestādes kolektīvs gatavojas visu gadu strādāt pie Daugavpils reklāmas, lai iegūtu atpazīstamību Latvijā un ārzemēs.

5. marts – Pelnu diena (Lielā Gavēņa sākums)

Ar Pelnu trešdienu sākas gavēņa laiks, kas ilgst 40 kalendārās dienas līdz Klusajai Sestdienai pirms Jēzus Augšāmcelšanās svinībām.

Austrumu Baznīcā Gavēņa 40 dienas iesākas ar pirmdienu un bez apstājas ilgst līdz sestās nedēļas piektdienai, bet Rietumu Baznīca Gavēni neieskaita svētdienas, jo katru svētdienu, arī gavēņa laikā, mēs svinam Jēzus Kristus Augšāmcelšanos. Bet, ja tiek gavēts sešas nedēļas, izlaižot svētdienas, tad gavēnis sanāktu tikai 36 dienas! Tā iemesla dēļ šīs četras dienas tika pievienotas sākumam, padarot Trešdienu par Gavēņa sākumu.

Gavēņa 40 dienas ir laiks, kad varam vairāk tuvoties Dievam, kad esam aicināti vairāk aizdomāties, nevis par materiālām, bet par garīgām un mūžīgām vērtībām — kāpēc mēs dzīvojam uz zemes, ko vēlamies, kāds ir mūsu gala mērķis?

Šis ir laika posms, kurā nav pieņemts rīkot kāzas un citus ar priecīgām izklaidēm saistītus pasākumus. Tā vietā lielāka uzmanība tiek pievērsta Bībelei, lūgšanai, grēksūdzei, kā arī gandarīšanas un tuvāk-mīlestības darbiem.

Savu nosaukumu Pelnu trešdiena ieguvis no tā, ka jau Baznīcas pirmsākumos šajā dienā tie, kas bija izdarījuši smagus grēkus, tika apkaisīti ar pelniem un ieguva gandarītāja (t.i., grēku nožēlotāja) statusu. Pelni atgādina par cilvēka dzīves pagājību un simbolizē arī to, ka vecajam jāiziet, lai tā vietā varētu rasties kaut kas jauns. Ar pelnu kaisīšanu uz galvām kristieši apliecināja, ka viņi ir gatavi nožēlot grēkus un atgriezties. Ar to atzīstot, ka nāve un iznīcība nenozīmē beigas, bet gan mūžīgas dzīves sākumu pie Dieva. Kā iet pelnus virs ticīgo galvām, izskan vārdi: "No putekļiem tu esi ņemts, par putekli tev jāpaliek", kas atgādina 90. psalma vārdus: "Tu cilvēkus atkal dari par pišļiem un saki: "Griezieties atkal atpakaļ, jūs, cilvēku bērni!"". Pelnus savulaik lietoja arī kā mazgājamo līdzekli, un tādējādi tie kalpo arī kā attīrīšanās simbols. Arī mūsdienās Pelnu dienas dievkalpojums kā īpašu attīrīšanās zīmi priesteri uz ticīgo galvām kaisa pelnus, ļaujot mums apliecināt gatavību mainīties un sākt dzīvi atkal no jauna.

Pelnu diena norāda uz grēku nožēlas nozīmi — katra diena ticīgam cilvēkam ir dota, lai saņemtu piedošanu. Pelnu dienā, sākot savu ceļu pazemībā Dieva vareņības priekšā, cilvēki atgādina sev, ka ir cēlušies no putekļiem, pišļiem un putekļos reiz atkal atgriezies! Tas nav mazvērtības, bet izaugsmes ceļš: no zemākā punkta uz augstāko — uz Kristus mīlestības uzvaras piedzīvošanu Lieldienu rītā!

Pelni kā iznīcības un grēku nožēlas simbols bija jau pazīstams Senajos Austrumos un arī pie jūdiem. Tā, piemēram, Vecās Derības Skaitļu grāmatā aprakstīts, ka pelnus izmanto šķīstīšanās ūdens pagatavošanai; Abrahams, griezdamies pie Dieva saka: "redzi kā degu nepacietībā runāt ar manu Kungu, es, kas esmu puteklis un pelni...; Ījabs nesaturīgu runu salīdzina ar pelniem. Jesaja elku dievu pielūgšanu nosauc par "cerību likšanu uz pelniem". Pateicoties Jonasa spre-

diķošanai, kad notiek Ninives iedzīvotāju atgriešanās, mēs redzam, kā viņi gauda, ietērpties maisos, apsēžoties putekļos un kaisot "pelnus uz galvas".

Visagrīnākās norādes uz Gavēņa ievērošanu Jaunās Derības laikos rodamas jau pašu apustuļu mācībā, kad Baznīca ieviesa gavēšanas periodu, lai sagatavotos Kunga augšāmcelšanās svētkiem un vispiemērotākajai dienai, kad Baznīcā ar kristībām tiek uzņemti jaunie sekotāji Kristus.

Vēsturiski Pelnu Trešdiena ir pazīstama ne tikai kā publiska grēku nožēla Baznīcā, bet arī kā laika posms, kuram īpaša nozīme katehumenātiem (t.i., pieaugušajiem, kuri gatavojas pieņemt kristību). Gavēņa laikā viņus pamazām iniciēja (t.i., ievadīja) Baznīcā, iepazīstinot ne tikai ar ticības mācību, bet arī ar liturģiju, un šīs iniciācijas kulminācija bija Lieldienu jeb Kunga Augšāmcelšanās nakts dievkalpojuma svinības, kurās katehumeni pieņēma kristību.

Jau 2. gs. ir atrodams ieteikums, ka Lieldienas ir vispiemērotākais laiks kristīt jaunus kristiešus. Iemesli tam ir acīmredzami. Kristības sakramentā kandidāti uz kristību kā „vecais cilvēks” tiek mistiski apbedīti kopā ar Kristu, lai kopā ar Kristu tiktu augšāmcelti un ietēpti „jaunā cilvēkā”. (skat. Rom 6:4; Kol 2:12)

Agrīnajiem ticīgajiem bija svarīgi, ka pirms kristības, lai tām cienīgi sagatavotos, tiktu ievērots kāds laikposms gavēšanai un lūgšanai. Pat apustulis Pāvils lūdzās un gavēja trīs dienas, pirms tika nokristīts (Apd 9:9,11,18). Divpadsmit apustuļu mācībā (Didache) no Sīrijas, kas rakstīts pirms 100. gada pēc Kristus, ir instrukcija, kas saka: „Pirms kristībām, gan tam, kas kristis, gan tam, kas tiek kristīts, vajadzētu gavēt līdz ar citiem, kuri to spēj. Un pārliecinieties, ka tas, kas tiek kristīts, gavēs vienu vai divas dienas iepriekš” (7.4). Var saprast, ka šajā kontekstā gavēšana bija kopienas darbs, kurā iesaistījās ne tikai pats kristāmais savā dievbijībā, bet visa draudze.

Šis kopienas aspekts sakarā ar gavēni pirms kristībām ir vēl skaidrāk izteikts kādā tekstā, kas rakstīts pusgadsimtu vēlāk. Rakstot kristiešu aizstāvības rakstu imperatoram Antoninam Pijam, kristiešu apoloģēts Justīns aprakstīja, kā ticības jaunpienācēji sagatavoja sevi kristībām: „Tie, kas ir pārliecināti un tic, ka tas, ko mīcām un sakām, ir patiesība, un uzņemties attiecīgi dzīvot, tiek mācīti lūgt Dievu un gavēt veco grēku piedošanai, kamēr mēs lūdzam un gavējam tiem līdzī. Tad viņi tiek atvesti pie mums, kur ir ūdens, un atdzimst tajā pašā veidā, kā mēs atdzimstam” (Pirmā apoloģija 61). Rakstīts Romā, šis teksts arī parāda to, ka šāds gavēnis pirms kristībām nebija prakse, kas aprobežojās ar Sīriju vien.

Patiešām, pusgadsimta robežās mēs atrodam atsauksmes uz šo disciplīnu arī Ziemeļāfrikā. Savā traktātā „Par Kristību” 20. nodaļā kristiešu apoloģēts Tertuliāns ievēro: „Tiem, kuri drīz tiks kristīti, vajadzētu lūgt ar daudzkārtējām lūgšanām, gavēņiem, ceļu locīšanām un vigīlijām visu cauru nakti, līdz ar līdzšinējo grēku

atzišanu.” Tertuliāns precīzi nesaka, ka gavēnim jābūt 40 dienu garam, bet viņš saista to ar Jēzus 40 dienu gavēni, kas minēts evaņģēlijos.

Pakāpeniski kristieši vienotās par 40 dienu laikposmu, un šī prakse jau bija ne-lokāmi ierasta līdz 325. gadam, kad Nika-jas koncils oficiāli noteica, ka 40 dienas pirms Lieldienām vajadzētu būt īpašam laikam lūgšanām un gavēšanai, lai sagatavotos kristībām, kas notiks šajā dienā. Tas bija Gavēņa laika pirmavots, kas sakņojās pašā apustuļu laikā un mācībā un nostabilizējās ar 4. gs., kā mēs to zinām, līdz mūsdienām.

Gavēšana, kas tiek ievērota šajā laikā, var būt dažāda. Gadsimtiem ejot, tā tika definēta kā stingra, vairāk disciplinēta diēta, izslēdzot „sātīgus” ēdienus. Tika aizliegts uzturā lietot dzīvnieku izcelsmes produktus tādu kā zivis, gaļa, olas un piena produkti. 1486. gadā pāvests gavēni mīkstināja, atļaujot uzturā lietot piena produktus, vēlāk arī zivis, jo tās neasiņo. Taču tā vietā ticīgie tiek aicināti vairāk vēltīt laika lūgšanām, svētapcerēm un tuvāk-mīlestības darbiem, kā arī ievērot daudz citas atturības disciplīnas, kas veicina koncentrēšanos uz Dieva lietām un dvēseles veselību.

Arī mūsdienās Lielā gavēņa laikā joprojām viens no gavēšanas aspektiem ir atturēšanās no ēdieniem. Ikvienu ticīgo saista pienākums ievērot atturību no gaļas ēdieniem piektdienās, kā arī atturību no gaļas un piena ēdieniem stingrā gavēņa dienās t.i., Pelnu trešdienā un Lielajā Piektdienā.

Gavēņa laikā ir jāpievērš vairāk uzmanības lūgšanai, Svēto Rakstu vai garīgās literatūras lasīšanai un zēlsirdības darbiem. Pastāv arī iespēja pašam izvēlēties dažādas atturības formas, piemēram, atteikšanās no alkohola, saldumiem un cigaretēm, pārmērīgas ēšanas un preču pirkšanas. Gavēšanai vajadzētu būt arī sociālajam raksturam, kurš ietver visu sabiedrību, kad prātīgi rīkojamies ar tiem labumiem, kas ir mūsu pārziņā, piemēram, neizniekojam ēdienu vai dabas resursus, atsakoties no liekas pārvietošanās ar auto u.t.t. Gavēt var arī, ierobežojot plašsaziņas līdzekļu lietošanu — televīziju, datorspēles.

Svarīgs ir arī aspekts, kas skar savstarpējo attiecību jomu: vairāk vēltīt laika un uzmanības ģimenei, cietējiem, slimniekiem, vientuļniekiem. Tā ir arī spēja piedot, naida neturēšana un parāda atlaišana.

«Šķiet, ka mūsdienās ir mazinājies gavēšanas prakses garīgā nozīme, un kultūrā, ko raksturo tieksme uz materiālo labklājību, tā ir kļuvusi drīzāk par terapeitisku līdzekli sava ķermeņa kopšanai. Protams, gavēšana uzlabo fizisko lab-sajūtu, bet ticīgajiem tā pirmām kārtām ir «terapija», kas dziedina to visu, kas kavē Dieva gribas pildīšanu.» tā savā vēstījumā savulaik rakstīja pāvests Benedikts XVI.

Kāda Gavēņa liturģiskā laika sena himna šajā sakarā mudina: «Utatur ergo parcius, / verbis, cibis et potibus, / somno, iocis et arctius / perstemus in custodia — atturīgāk lietojam vārdus, ēdienus, dzērienus, miegu un spēles un būsīm modrāki nomodā.»»

Lūgšana

Mans Dievs, es zinu, ka zem pelniem var dusēt uguns, kas gaida svaiga gaisa pūsmu, lai no jauna parādītos liesmas.

Arī mēs, Gavēņa sākumā apzīmēti ar pelnu zīmi, gaidām uguni, kas dus mūsos līdz atmošanās rītam, līdz atdzimšanai no pelniem.

Uzsākot Lielā Gavēņa laiku, mēs lūdzam Tavu svētību. No-stipriņi mūsos ciešu apņemšanos atteikties no grēka un augt dzīves svētumā. Palīdzi, lai šogad mūsu Gavēnis ir Tev patīkams.

Kungs, lai ar pelnu zīmi uz pieres mēs no visas sirds gaidām atdzimšanas rītu! Lai mūsu Gavēņa ceļš ir tāds, ka Lieldienu rītā mūsos no jauna uzliesmo Tavas augšāmcelšanās uguns... Amen

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Vai tiesa, ka katoļu Baznīca iesvēta automobiļus, traktoros un citu tehniku?

Atbildot uz šo jautājumu, jāsaprot, ka visa tehnika — vilcieni, automašīnas, lidmašīnas, telefoni, kosmiskie kuģi utt. ir Dieva un cilvēka prāta un roku darbs. Mūsu pienākums ir ne tikai priecāties par tehnikas sasniegumiem pēdējo gadsimtu un gadu desmitu laikā, bet arī būt pateicīgiem savam Radītājam. Taču arī tehnika jāizmanto pēc Dieva gribas, lai tā nestu svētību citiem, bet ne nāvi un iznīcību.

Viss, kas ir mūsu rokās un pārziņā, ir tikai un vienīgi līdzeklis Dieva pagodināšanai un

zēlsirdības darbiem. Ja cilvēkam ir auto, jācenšas ar to pakalpot slimniekiem un nespējīgajiem. Labi dara tas, kurš lietū vai sniegā neatstāj ceļa malā stāvam bērnu vai sirmgalvi.

Automašīnu nedrīkst izmantot peļņas nolūkā gadījumā, ja tā vajadzīga tavam tuvākajam, kad to piemēklējusi nelaime, slimība vai nāve. Tādā brīdī runāt par peļņu ir grēks.

Autovadītājiem jāievēro satiksmes noteikumi, īpaši, ja vadītājs ir ticīgs cilvēks. Uz Itālijas ceļiem bieži redzams uzraksts «Festina lente!» — Steidzies lēnām! Mašīna jāvada tā, lai nevienam nekļūtu par ne-

laimes vai nāves cēloni. Ticīgs cilvēks brauks apdomīgi, neriskēs un neplātsies ar ātrumu.

Ticīga cilvēka automašīnu var pazīt pēc tā, ka tajā būs kāda svētbildīte vai krustiņš. Parasti lieto krucifiksus, Dievmātes attēlu vai sava debesu aizbildņa attēlu.

Ticīgs šoferis, iesākot dienu un izejot no mājas, pārkrustās, piesaucot Dievu par palīgu ceļā. Sākot braucienu, būs pareizi nokaitīt kādu lūgšanu. Ja šoferis vēl ar savu mašīnu ne tikai pelna naudu, bet arī bez maksas palīdz veciem, slimiem un vientuļiem cilvēkiem, tad var sacīt, ka viņš pelna ne tikai ikdienas maizi, bet arī debesis.

Katoļu Baznīca ir savos rituālos parredzējusi arī automašīnu svētīšanu un ir sastādījusi speciālas lūgšanas par autovadītājiem. Ir ieteicams katram ticīgajam savu braucamo pasvētīt, tādējādi izlūdzoties Dieva svētību. Taču Dievs nepalīdzēs, ja satiksmes līdzekļa vadītājs neievēros noteikumus, būs pārgalvīgs, brauks alkohola reibumā vai pārsniegs ātrumu. Tādā gadījumā auto pārvērsas par briesmīgu rīku grēcinieka rokās, ar ko tas apdraud citus. Lai Dievs svētī visus satiksmes līdzekļu vadītājus!

Priesteris A.Budže

Ne bagātība, bet Dievs var piepildīt mūsu sirdis

Dārgie brāļi un māsas, marta pirmajā svētdienā visā pasaulē un visā katoliskajā Baznīcā tiek lasīts Jēzus Kalna mācības turpinājums, ko varam atrast Mateja evaņģēlijā 6. nodaļā, kas iesākas ar vārdiem: „Neviens nevar diviem kungiem kalpot... jūs nevarat kalpot Dievam un mamoni”. Vārds mamona, kā liecina Bībeles pētnieki, aramiešu valodā, kurā Jēzus runāja savas zemes dzīves laikā, sākotnēji nozīmēja naudu, bagātību, materiālās vērtības un īpašumus jeb arī to visu, uz ko cilvēks paļaujas un liek savu cerību. Jaunajā Derībā, kad šīs lietas ieņem tādu vietu cilvēka dzīvē, kāda pienāktos Dievam, proti, pirmo vietu, mamona tiek raksturota kā persona, proti, kā elku dievs, kuru cilvēks ir kardināts pielūgt un tam kalpot.

Jēzus norāda uz bīstamību likt naudu, tās pelnīšanu un krāšanu savas dzīves centrā. Kāds varētu iebilst, sakot, ka tā ir liekulība, jo nauda katram no mums esot vajadzīga. Proti, mums pietiek atvērt Biblii, lai ieraudzītu tajā, ka zemes labumi no Dieva nāk kā svētība un ka Dievs nevēlas nabadzību un trūkumu. Dieva griba ir, lai katram cilvēkam būtu tik, cik tam ir nepieciešams kā cieņpilnai cilvēcisķai būtnēi. Nauda paliek tikai līdzeklis, kas domāts, lai kalpotu mums; cilvēka kardinājums ir sākt kalpot naudai kā savas dzīves kungam.

Paraudzīsimies uz kādu patiesu dzīves stāstu: kādreiz kādam turīgam Kanādas

biznesmenim vārdā Patriks viņa padzīvēdīgs dēls jautāja: „Kas ir Dievs?” Uz ko neticīgs tēvs izvilka no naudas maka 20 dolāru banknoti, iedeva to dēlam un teica: „Re, tas ir tavs dievs! Jo vairāk tev tā būs, jo tuvāks tu būsi Dievam!” Vēlāk vi-

siem četriem šī tēva bērniem (trīs dēli un meita) pieaugušo dzīve bija sagriezusi kājām gaisā: alkohols, narkotikas, meitas pirmās laulības šķiršana jau 18 gadu vecumā. Tomēr tas viss nelika viņam aizdomāties par savas dzīves jēgu līdz brīdim, kad kāds nejaus vārds no viena ticīgā mutes aizskāra viņa sirdi: „Dievs tevi aicina, varbūt tā ir tava pēdējā reize...” Tā šis cilvēks, kurš tagad pats atzīst, ka tobrīd bija stāvējis uz elles malas, izvēlējās pilnīgi mainīt savu dzīvi, lai dzīvotu nevis egoistiski savā labā, bet nesavtīgi citu cilvēku labā. Tagad viņš ar savu sievu pilnīgi veltīja sevi kalpošanai Dievam un visus spēkus un līdzekļus atdod citu cilvēku garīgai atjaunotnei kādā svētceļojumu vietā.

Noteikti katrs no mums atceras banku sabrukumu vēl nesenaļā pagātnē un pirms dažiem gadiem mūs visus skārušo finanšu krīzi, kas skaidri apliecina, ka ne jau uz mantu un naudu mums jāpaļaujas. Uz ko tad? Avīlas Terēze, baskāju karmelišu ordeņa dibinātāja, izcili un kodolīgi atbild uz šo jautājumu kādā garīgā padomā: „Lai nekas tevi neuztrauc, lai nekas tevi nebaida; visas lietas pāriet; pacietība visu sasniedz; kas turas pie Dieva, necieš trūkumu, ar Dievu vien pietiek.”

Emeritētais pāvests Benedikts XVI savā enciklikā Spe Salvi (no latīņu val. Mēs esam atpestīti Cerībā) rakstīja: „**Pasaule bez Dieva ir pasaule bez cerības**”. Tajā pašā enciklikā viņš aprakstīja svētās Žozefīnas Bahitas aprīnojamo stāstu, kas ir skaists cerības uz Dievu un uzticēšanas vienīgi viņam paraugs, noteikti katram no

mums tas var nest mieru un stiprinājumu. Bahita piedzima Āfrikā XIX. gs. vidū, kā bērns viņa tika nolaupīta un pārdota verdzībā, sista un šausmīta līdz asinīm, piecas reizes vergu tirgotāju pārdota. Tā uz viņas ķermeņa uz visu mūžu palika 144 dziļas cirstas brūces. Beidzot viņu bija nopircis kāds itāļu diplomāts; līdz tam brīdim viņa pazina kungus, kuri vienīgi paze- moja un izvaroja viņu.

Venēcijā, kalpojot katolīcīgā ģimenē, viņa uzzināja par citu kungu, kurš ir visu kungu Kungs, Kungs Jēzus Kristus. Bahita iepazīna viņa bezgalīgo labestību un mīlestību, to, ka viņš pats arī tika šausmīti, bet tagad augšāmcēlies gaida uz katru no mums. Viņa pieņēma Jēzu kā savu vienīgo cerību. Viņa vairs necerēja, lai nekad nenokļūtu pie nežēlīgiem kungiem, bet cerēja uz Jēzu kā uz vislielāko cerību: „Esmu bezgalīgi iemīlēta,” Bahita teica, „un lai kas ar mani notiktu, šī Mīlestība gaida mani, tāpēc mana dzīve ir skaista!”

Šī apziņa un cerība atpestīja Bahitu, savā garā vairāk nebūdamā verdzene viņa kļuva par brīvo Dieva bērnu. Vēlāk viņa arī tika likumīgi atbrīvota, pēc kā iestājās kādā klostermāsu kopienā, kur Dieva mīlestības skubinātā Bahitas sirds brīvībā kalpoja citiem. Dārgie brāļi un māsas, Kristus vēlas dāvēt arī katram no mums līdzīgu paļāvību, lai mēs varam uzticēties Viņam vairāk nekā jebkādiem materiāliem labumiem. Ar Dievu vien pietiks, Dievs var pilnībā piepildīt mūsu sirdis.

**Diakons R.Doļa,
Vidsmuižas draudze**

Par dekanātiem un draudzēm Latgalē

Garīgā pielikuma «Cerība» lasītāji vairākkārt izteikuši vēlēšanu iepazīties ar to, cik isti Latgalē ir dekanāti un kādas draudzes tajos ietilpst. Lūk, skaidrojums.

1918. gada 29. septembrī pāvests Benedikts XV atjaunoja Rīgas bīskapiju. 1923. gadā to paaugstināja par arhibīskapiju. 1937. gadā tika nodibināta Liepājas bīskapija. Rīgas arhibīskapiju tajā pašā 1937. gadā paaugstināja par Baznīcas provinci — Metropoliju. Rīgas Metropolija sadalījās 21 dekanātā. Rīgas arhidiecēzē ir 14 dekanāti un Liepājas bīskapijā — septiņi dekanāti.

1995. gadā tika dibinātas vēl divas diecēzes: Jelgavas un Rēzeknes — Aglonas diecēze. Tagad Latvijā ir pavisam četras diecēzes jeb bīskapijas: Rīgas arhibīskapija ar bīskapa sēdekli Rīgā, Kurzemes bīskapija ar sēdekli Liepājā, Zemgales bīskapija ar sēdekli Jelgavā un Latgales bīskapija jeb Rēzeknes — Aglonas diecēze ar bīskapa sēdekli Rēzeknē.

Rēzeknes — Aglonas diecēze tika dibi-

nāta 1995. gada 2. decembrī. No Rīgas arhidiecēzes tika atdalīti 11 dekanāti — Aglonas, Dagdas, Daugavpils, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Naurānu, Priekuļu, Rēzeknes, Varakļānu un Viļakas.

Rēzeknes — Aglonas diecēzē ietilpst 110 draudzes, vairākas kapelas vai filiālbaznīcas, kur notiek dievkalpojumi.

AGLONAS dekanātā ietilpst sekojošas draudzes — Aglonas, Ambelu, Augškalnes, Bērzgales, Feimaņu, Nīdermuižas, Peipiņu, Raģeļu un Rušonas. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas tika nodibināta arī Ārdavas draudze.

DAGDAS dekanātā ietilpst Dagdas, Andrupenes, Andzeļmuižas, Asūnes, Aulejas, Beresnes, Bukmuižas, Ludvikovas, Landškoronas (Šķaunes), Okras un Pustiņas (Robežnieku) draudze. Dagdas dekanāta Dagdas draudzei ir filiālbaznīca Jaundomē, Ludvikovas draudzei filiāle ir Konstantinova.

DAUGAVPILS dekanātā ietilpst Daugavpils V.J. Marijas Bezvainīgās ieņemšanas draudze, Daugavpils Sv.Pētera

Kēdēs draudze, Daugavpils J.Sirds draudze (Baložu ielā), Arendoles, Dubnas, Jezupovas (Naujienes), Kalupes, Liksnas, Spruktu un Višķu draudze.

KRĀSLAVAS dekanātā ietilpst Krāslavas, Balbinovas (Indras), Borovkas, Indricas, Izvaltas, Kombuļu, Piedrujas un Skaistas draudze.

LĪVĀNU dekanātā ietilpst Līvānu, Madaleņas, Nicgales, Rudzātu un Vanagu draudze.

LUDZAS dekanātā ietilpst Ludzas, Aizpūres, Briģu, Brodaižu, Evermuižas (Ciblas), Iztalsnas, Istras, Pasiēnes, Pildas, Pušmucovas, Raipoles, Rundānu un Zilupes draudze. Ir arī kapela Ļaudaros.

NAURĀNU dekanātā ietilpst Naurānu (Rogovkas), Augustovas, Bērzu, Bikavas (Gaigalava), Idenas, Krišjāņu, Malnavas (Kārsavas), Mežvidu, Rugāju, Ruskulovas, Stiglavas, Salnavas, Strūžānu un Tilžas draudze.

PREIĻU dekanātā ietilpst Preiļu, Jasmuižas, Pieniņu, Riebiņu, Vārkavas un Znotiņu draudze. Preiļu draudzei pieder arī

Preiļu muižas kapela, bet Pieniņu draudzei ir filiālbaznīca Smeļeros.

RĒZEKNES dekanātā ietilpst Rēzeknes J.Sirds draudze, Rēzeknes Sāpju Dievmātes draudze, Bērzgales, Ciskādu, Driču, Dukstīgala, Kaunatas, Ozolmuižas, Prezmas, Pušas, Pilcenes, Rozentovas (Malta), Sarkanu, Stolerovas un Zosnas draudze.

VARAKĻĀNU dekanātā ietilpst Varakļānu, Atašienes, Barkavas, Nagļu, Ostrones, Rikavas, Stīnienes, Vidsmuižas (Galēnu) un Viļānu draudze. Šim dekanātam pievienota arī Krustpils draudze.

VIĻAKAS dekanātā ietilpst Viļakas, Baltnavas, Balvu, Kupravas, Liepnas, Sproģu un Šķilbēnu draudze.

Pirms dažiem gadiem tika nodibināta jauna draudze Daugavpilī, tā saucamajā ķimīķu rajonā. Tur pašlaik tiek būvēta jauna baznīca.

Katram draudzes loceklim ir pienākums ņemt dalību svētdienas svētajā Misē, kā arī atbalsēt baznīcas uzturēšanu un remontus.

Sagatavoja dekāns J.Steipiņš

Dievs uz ietves

Pēc 2001. gada 11. septembra terorakta un abu Pasaules Tirdzniecības centra debesskrāpju sabrukšanas Bīla Grehema meita Anna televīzijas intervijā uz jautājumu: „Kā Dievs varēja pieļaut kaut ko tādu?” — atbildēja: „Es esmu pārliecināta, ka Dievs par to ir tikpat dziļi apbēdināts kā mēs, — mēs taču jau daudzus gadus sakām Dievam, lai Viņš aizvācas no mūsu skolām, no mūsu valdības ēkām un arī no mūsu dzīves, bet tāpēc, ka Viņš ir džentlmenis, esmu pārliecināta, Viņš klusējot atkāpās. Kā mēs varam gaidīt, lai Dievs mums dāvā savu svētību un aizsardzību, ja mēs gribam, lai Viņš liek mūs mierā?”

Redziet — es domāju, ka tas notika laikā, kad Madelaina Ma-

reja O'Hara (viņa tika nogalināta, nesen tika atrasts viņas ķermenis) kurnēja, ka nevēlas lūgšanas mūsu skolās, bet mēs teicām: „Labi!” (OK)

Pēc tam kāds teica, ka būtu labāk skolā nelasīt Biblii — Biblii, kas māca: „Tev nebūs nokaut, tev nebūs zagti, tev būs mīlēt savu tuvāko kā sevi pašu.” Mēs teicām: „Labi!”

Tad dr. Bendžamins Spoks teica, ka mums nevajadzētu pērt savus bērnus, kad tie slikti uzvedas, jo viņu mazā personība deformējas un mēs varam iznīcināt viņos pašcienu. (Starp citu, dr. Spoka dēls izdarīja pašnāvību.) Bet mēs sacījām, ka speciālists zina, ko runā, tāpēc teicām: „Labi!”

Tad kāds teica, ka būtu labāk, ja skolotāji un audzinātāji nesodītu bērnus, kad tie slikti uzvedas.

Skolu direktori sacīja, ka būtu labāk, ja neviens no skolas darbiniekiem nepieskartos skolēniem, kad tie slikti rīkojas, jo mēs nevēlamies sliktas atsauksmes un, protams, negribam tikt iesūdzēti tiesā (jāpiebilst, ka starp sodīšanu un pieskārieniem, pērsanu, pazemojumu, sišanu utt. pastāv liela atšķirība), bet mēs teicām: „Labi!”

Tad kāds sacīja: „Ļausim mūsu meitām izdarīt abortus, ja viņas vēlas. Viņām pat nav par to jā-saka saviem vecākiem.” Un mēs teicām: „Labi!”

Tad kāds gudrais no skolu valdes sacīja: „Tāpēc, ka puīši tik un tā būs puīši un tāpat to darīs, dosim mūsu dēliem tik daudz prezervatīvu, cik viņi vēlas, lai viņi varētu priecāties tik daudz, cik viņi grib, un mums nebūs jā-saka viņu

vecākiem, ka viņi tos saņems skolā.” Bet mēs teicām: „Labi!”

Tad daži no mūsu parlamenta locekļiem sacīja, ka nav svarīgas, ko darām privātajā dzīvē, ja tikai pildām savu darbu. Piekrītot viņiem, mēs sacījām: „Kamēr man ir darbs un es esmu ekonomiski nodrošināts, mani neinteresē tas, ko kāds, kaut vai prezidents, dara privātajā dzīvē. Tad kāds teica: „Izdosim žurnālus ar kailu sievietes fotogrāfijām un nosauksim to par veselīgu un saprātīgu skaistas sievietes ķermeņa aprīnošanu.” Mēs teicām: „Labi!”

Un tad kāds spēra soli tālāk un publicēja aprīnošanai kailu bērnu fotogrāfijas, bet kāds cits tās ievietoja internetā, bet mēs teicām: „Labi!”, jo viņiem ir tiesības brīvi izteikties.

Pēc tam izklaides industrija sāka televīzijā un filmās rādīt vardarbīgus, pazemojošus aizliegta seksa skatus, sāka ierakstīt mūziku, kas mudināja klausītājus uz izvarošanu, cilvēku nogalināšanu, narkotiku lietošanu, pašnāvību, sātānismu. Mēs teicām, ka tā ir tikai izklaide, vārdu sakot, neviens to neuztvēra nopietni.

Tagad mēs jautājam sev, kāpēc mūsu bērniem ir apklususi sirds — apziņa, kāpēc viņi nezina, kas ir labs un kas ir ļauns, un kāpēc viņus neuztrauc citu cilvēku, arī savu klasesbiedru vai pat sevī, nogalināšana? Droši vien tad, ja par to ilgi un cītīgi domātu, mēs rastu atbildi. Es domāju, ka mēs ievācam to, ko esam sējuši.”

**Anna Grehema Loca
Tulkoja pr. Andris Ševēls MIC**

DZĪVE IR TUR, KUR IR CERĪBA UZ DIEVU.

Veselības ministrija 2014. gadu pasludinājusi par Ģimenes veselības gadu

Lai katrs iedzīvotājs vismaz reizi gadā apmeklētu ģimenes ārstu — šāds ir Veselības ministrijas mērķis, pasludinot 2014. gadu par Ģimenes veselības gadu.

Panākt, lai cilvēki veselību pārbaudītu biežāk, ministrija plāno ar dažādām informatīvām kampaņām. Gada atklāšanai vēltajā preses konferencē veselības ministre Ingrida Circene sacīja, ka efektīvākā, kā arī cilvēkiem pieejamākā un draudzīgākā veselības aprūpes nozare ir primārā veselības aprūpe, tāpēc šogad

tiks īstenoti dažādi pasākumi tās stiprināšanai. Piemēram, plānots akcentēt pacientu iedrošināšanu vērsties pie ģimenes ārsta ne tikai tad, kad noticis negadījums vai sākusies saslimšana, bet arī profilaktiskos nolūkos. «Katram pacientam jājūtas droši ne tikai tajā brīdī, kad notiek kāds negadījums vai saslimšana, bet arī ir iespēja satikties ar savu ģimenes ārstu un izrunāt visas sūdzības, kā arī profilaktiski novērst vienu vai otru gadījumu, kad ir jānonāk slimnīcā,» teic ministre.

Veselības ministrija iecerējusi īpaši pievērsties informatīvu pasākumu rīkošanai. Kā informē

Slimību profilakses un kontroles centra direktore Inga Šmate, jau, piemēram, martā grūtniecēm un jauniešiem vecākiem būs pieejams jauns informatīvs portāls www.grutnieciba.lv, kurā varēs atrast aktuālo informāciju gan par grūtniecību un tās plānošanu, gan bērna veselību pirmajos divos dzīves gados. Tiek plānoti arī izglītojoši pasākumi par reproduktīvo veselību, vakcinēšanās nozīmi, gripas un citu elpceļu vīrusu profilaksi, garīgo veselību un pašnāvību novēršanu, kā arī vairāki citi pasākumi.

Visas Ģimenes veselības gadā plānotās aktivitātes Veselības ministrija aprakstījusi Primārās

veselības aprūpes attīstības plānā 2014. — 2016. gadam. Plāna projekts tika publiskots jau pērnā gada decembrī. Kā mērķis noteikts — stiprināt primāro veselības aprūpi kā pieejamāko, efektīvāko un visaptverošāko veselības aprūpes līmeni, palielināt primārās veselības aprūpes lomu profilaksē, diagnostikā un ārstēšanā, uzlabot primārās veselības aprūpes kvalitāti. Plāna īstenošanai ministrija plānojis piesaistīt papildu finansējumu 14,7 miljonu eiro apmērā.

Tiesa, attīstības plānu kritizē Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija, bilstot — ja nebūs atbilstošu Ministru kabineta no-

teikumos, kuros viss skaidri noteikts, jēgas plānam arī nebūs. Pagaidām zināms tikai veselības ministres teiktā, ka maksājums ģimenes ārstu praksei — vidēji 4000 eiro mēnesī — esot pietiekams, bet iedzīvotāji paši ģimenes ārstu apmeklējot pārāk reti.

Ja pacients gada laikā ne reizi nav vērsies pie ģimenes ārsta, viens profilaktiskais apmeklējums ir bez maksas, pārējos sedz pacientu iemaksas un valsts finansējums (jau minētie 4000 eiro mēnesī ārsta praksei). Veselības ministrija uzsver — ar šo summu būtu jāpietiek, lai ārsti aktīvi mudinātu pacientus pārbaudīt veselību.

Pacienti par kompensējamiem medikamentiem joprojām daudz pārmaksā

Summa, ko pacienti piemaksā par kompensējamiem medikamentiem, pēdējo gadu laikā būtiski pieaugusi, secinājusi Valsts kontrole.

Revīzijā konstatēts, ka 2011. gadā pacienti papildus piemaksājuši 9,3 miljonu latu jeb vidēji 2,84 latus par recepti, 2012. gadā — 10,9 miljonu latu jeb 3,12 latus par recepti, bet pērn pirmajā pusgadā jau 3,73 latus par

recepti. Valsts kontrole uzsver, ka tas turklāt notiek laikā, kad vērojama tendence kompensējamo medikamentu cenai samazināties. Vēl Valsts kontrole secinājusi, ka lielākā problēma, kas izraisa pacientu piemaksas palielināšanos, ir sadarbības trūkums starp visām procesā iesaistītajām pusēm — Veselības ministrija kā normatīvo aktu izstrādātāja un politikas veidotāja nav panākusi, ka ārsti izraksta pacientam piemērotākos un vienlaikus finansiāli pieejamākos me-

dikamentus. Pacientiem tiek izrakstīts nevis zāļu vispārīgais nosaukums, bet konkrēts medikaments, un tad aptiekā jāpiemaksā vidēji pat 23 procentus no kopējām medikamenta izmaksām.

Valsts kontrole norāda, ka ir iespējams samazināt pacienta iemaksas, netērējot papildus budžeta līdzekļus. Galvenais ir rosināt ārstus izrakstīt piemērotāko medikamentu, sekot līdz izmaiņām kompensējamo zāļu sarakstā, kā arī izglītēt pacientus. Šogad Nacionālajam veselības

dienestam piešķirtais budžets kompensējamām zālēm ir 117 miljoni eiro. Atgādinām, ka pērn kopumā ar vairākiem naudas piešķirumiem tika iztērēti 122 miljoni eiro. Veselības ministre Ingrida Circene teic, ka pacientu organizāciju lūgumi palielināt valsts kompensāciju apjomu, piemēram, C hepatītam vismaz līdz 90%, lai cilvēki varētu apmaksāt zāles, vai iekļaut inovatīvus medikamentus valsts apmaksājamo sarakstā, esot jaunas politikas iniciatīvas, kuras gatavošot tikai

2015. gadam.

Tiesa, tendences liecina, ka ārsti arvien vairāk receptēs norāda zāļu vispārīgo nosaukumu vai references medikamentu, tādējādi pacientiem kompensējamo zāļu iegāde izmaksā lētāk. Nacionālā veselības dienesta dati liecina, ka 2011. gadā no 502 375 unikālajiem pacientiem, kas saņēma kompensējamās zāles, 292 407 saņēma references zāles, savukārt 2012. gadā skaitļi jau bija sekojoši — 514 327 un 340 763.

Cik kas maksā?

Pacienta iemaksas ir maksājums, kuru pacients veic, saņemot valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus. Lielākā pakalpojuma izmaksu daļa tiek segta no valsts budžeta līdzekļiem.

Nacionālā veselības dienesta informācija liecina, ka būtiskākajos gadījumos pacienta iemaksas ir pagājušā gada līmeni, tikai pārvērstas eiro.

✓ Ja ģimenes ārsta apmeklējums pērn maksāja vienu latu, tad šogad — 1,42 eiro; ārsta speciālista apmeklējums attiecīgi trīs lati un 4,27 eiro. Līdzīgi konvertācija notikusi arī citos gadījumos.

✓ Ārstēšanās dienas stacionārā (par katru dienu) — 7,11 eiro.

✓ Par ambulatori un dienas stacionārā veiktajām operācijām (par katru veikto operāciju) — 4,27 eiro.

✓ Elektrokardiogrāfiskie izmeklējumi — 1,42 eiro.

✓ Galvas un ekstremitāšu maģistrālo asinsvadu funkcionālie izmeklējumi — 4,27 eiro.

✓ Funkcionālie kuņģa-zarnu trakta izmeklējumi — 4,27 eiro.

✓ Endoskopiskie izmeklējumi — 7,11 eiro.

✓ Sonoskopiskie izmeklējumi — 4,27 eiro.

✓ Rentgenoloģiskie izmeklējumi bez kontrastvielas — 2,85 eiro.

✓ Rentgenoloģiskie izmeklējumi ar kontrastvielu — 9,96 eiro.

✓ Datortomogrāfiskie izmeklējumi bez intravenozās kontrastvielas — 14,23 eiro.

✓ Datortomogrāfiskie izmeklējumi ar intravenozu kontrastvielu — 21,34 eiro.

✓ Kodolmagnētiskās rezonanses izmeklējumi ar intravenozu kontrastvielu — 35,57 eiro.

✓ Par ārstēšanos slimnīcā (sākot ar otro dienu) — 13,52 eiro.

✓ Par medicīnisko rehabilitāciju stacionārā (sākot ar otro dienu) — 13,52 eiro.

✓ Par ārstēšanos valsts aģentūrās, aprūpes slimnīcās un slimnīcu aprūpes nodaļās — 7,11 eiro utt.

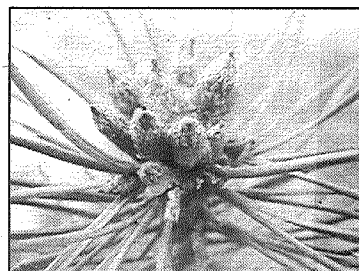
Bezmaksas informatīvais tālrunis 80001234 (darbdienās no pulksten 8.30 līdz 17.00) par valsts garantētajiem medicīnas pakalpojumiem.

Iedzīvotāji var zvanīt uz ģimenes ārstu konsultatīvo tālruni 66016001 no pulksten 18.00 līdz 8.00 darba dienās, bet brīvdienās un svētku dienās — visu diennakti.

Informācija no www.vmnvd.gov.lv.

Priežu pumpuri ir izcili

Priežu pumpuri satur sveķus, ēterisko eļļu un terpēnus, kas lieliski stiprina ziemas tumšajos mēnešos novārdzināto imūnsistēmu. Pakošļājot pumpuriņus, elpā uzreiz jūtams meža aromāts. Eļļas dezinficē elpceļus, mutes dobumu, rīkles galu, palīdz tikt galā ar stomatītu un šķidrīna krēpas.

stēšanai. Tēju pagatavo, ņemot 1 ēdamkaroti drogas uz 1 glāzi vāroša ūdens.

Skujas izmanto vitamīnu dzērienu gatavošanai un karotīna iegūšanai. Skuju ēterisko eļļu arī lieto ierīvējumos pret podagru un reimatismu. Pašas skuju var ievākt jebkurā gadalaikā, pēc vajadzības, un lietot svaigā veidā. Skujās ir daudz C vitamīna, bet tā daudzums mainās atkarībā no gadalaika — pavasara beigās un vasaras sākumā C vitamīna daudzums samazinās, bet rudenī palielinās un visvairāk tā ir ziemā.

Priežu čiekuru ievārijums

2 kg cukura, 1 kg priežu čiekuru, 2 litri ūdens

Jaunus, zaļus čiekurus jūnijā nogriež līdz vietai, kur tie piestiprināti pie zara. Uz 10 minūtēm čiekurus iemērc vārošā ūdenī. Uzvāra sīrupu no 2 litriem ūdens un 2 kg cukura. Sīrupā saber izmērcētos čiekurus un lēni vāra trīs stundas, visu laiku noņemot putas (tādējādi tiek nosmelti arī sveķi).

Gatavs ievārijums ir tumši sarkans, tas līdzinās medum. Pildot burciņās, čiekurus nosmeļ. Tas ir vislabākais līdzeklis pret klepu, bronhītu un plaušu slimībām.

«Ārstniecības augi Latvijā»

Nesmādēsim pumpurus un mizas

Ja jau februāris ir tik silts, tad nebrīnīsimies, ka pavasaris var iestāties negaidīti agri. Tāpēc atgādinām, ka nevajadzētu palaist garām brīdi vākt koku mizu un pumpuru drogas.

Mizas

Mizu vāc brīdī, kad tā atdalās no koksnes. Ja to nevar atdalīt, mizu ievāc nedrīkst. Mizas vākšana parasti ilgst tikai līdz maijam, pēc tam labās vielas zūd. Mizas vākšana kokam ir sāpīga procedūra, tāpēc to ieteicams darīt no kokiem, kurus vai nu pilnībā izcērt, vai no isinātajiem zariem.

Mizas žāvējot, der zināt, ka tās mēdz saritināties un, cieši viena

pie otras novietotas, var sākt pelēt. Tāpēc žāvējot mizas gabaliņi jāliek atstātus.

Pumpuri

Novācot pumpurus, kokam tiek atņemtas augšanas iespējas, jo pumpuri ir lapu aizmetņi. Tāpēc pumpurus vāc no ciršanai paredzētiem kokiem un apzāģētiem zariem. Tikko pumpura galā parādās zaļumiņš, vākšana jāpārtrauc. Piemēram, bērzu pumpuru vākšanu var apvienot ar slotu siešanu — saimniecībā noderēs. Kad zari sagriezti un slotas sasieta, tās žāvē caurvējā, ēnainā vietā. Izžuviņiem pumpurus noņem. Tālāk pumpuri jāžāvē vēsumā, caurvējā. Žāvējot saulītē, tie atvērsies.

Kam der — īsumā

Ozola miza — savelkošs līdzeklis. Der caurejas mazināšanai.

Krūkla miza — caureju veicinošs līdzeklis. Šogad ievāktu mizu izmantot nedrīkst, tā var izraisīt vemšanu.

Vitola miza — ļoti labs sviedrētājs, pretiekaisuma līdzeklis. Der reimatisma sāpju mazināšanai gan iekšējai, gan ārīgai lietošanai.

Priežu pumpuri — palīdz cīnīties pret elpceļu kaitēm. Labs pretklepus un atkrēpotājlīdzeklis.

Bērza pumpuri — labs urīndzīnejs un žultsdzīnejs.

Apes pumpuri — spēcīgs pretiekaisuma līdzeklis. Izmanto arī vīriešiem prostatas problēmu mazināšanai.

RĒZEKNE

Grozis no avižu klūgām, termospilventiņi un...

Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrā (ARPC) «Zeimuļs» 7. februārī norisinājās Rēzeknē nebijis notikums — Latgales reģiona skolēnu mācību uzņēmumu gadatirgus «Ar mīlestību veidots», kas pulcināja 31 skolēnu mācību uzņēmumu jauniesus, kuri iejutās tirgotāju lomā un pārdeva savu saražoto produkciju.

Gadatirgū bija pārstāvēti Rēzeknes, Viļānu, Jēkabpils, Madonas, Ludzas, Lubānas, Mazsalacas, Riebiņu, Kārsavas, Maltas, Daugavpils skolēnu mācību

uzņēmumi.

Skolēnu mācību uzņēmums (SMU) ir skolēnu veidots un vadīts mācību uzņēmums, kas mācību nolūkos pilda īsta uzņēmuma funkcijas un darbojas reālā vidē — skolēni ražo un pārdod preces vai pakalpojumus. Latvijā SMU pārstāv Junior Achievement — Young Enterprise Latvija.

Latgales reģiona SMU gadatirgus tika rīkots ar mērķi attīstīt jauniešiem uzņēmējspējas, tajā skaitā prezentācijas un pārdošanas prasmes, un piedāvāt iespējas praktiski realizēt SMU produkciju, kā arī pilnveidot mār-

ketinga zināšanas praksē.

Gadatirgū skolēnu mācību uzņēmumu darbību vērtēja žūrija — Rēzeknes domes priekšsēdētājs Aleksandrs Bartaševičs, ARPC vadītāja Jevģenija Kušča, Rēzeknes izglītības pārvaldes vadītājs Arnolds Drelings, AS Swedbank Rēzeknes filiāles vadītāja Jeļena Pentjugova, Latvijas Darba devēju konfederācijas reģionālās attīstības eksperte Latgales reģionā Skaidrīte Baltace, SIA «Zeize» valdes priekšsēdētājs Andris Filipenoks un SIA «Mebirs» pārstāvis Edmunds Jermakovs, kas piešķīra gan simpātiju balvu, gan nominācijas.

Žūrijas vērtējuma rezultātā nomināciju «Inovāts produkts/innovāts biznesa ideja» ieguva Madonas Valsts ģimnāzijas SMU «Komforts 2», kas ražo termospilventiņus; nominācija «Videi draudzīgākais produkts» tika piešķirta Viļānu vidusskolas SMU «Arko», kas veido avižu klūgu pitos izstrādājumus; «Sociāli atbildīgākais SMU» — Maltas speciālās internātpamatskolas SMU «Rozenova», kas ražo koka rotallietas; «Labākā pārdošanas komanda» — Madonas Valsts ģimnāzijas SMU «BeLogical», kas ražo fizikas komplektus un prāta spēles; «Labākais stends»

— Riebiņu vidusskolas SMU «Origami darbnīca», kas ražo kastītes dāvanām origami tehnikā; nominācijā «Labākā dāvana «Ar mīlestību veidots»» piešķirta «Zeimuļs» SMU «Priekam un izklaidei», kas ražo tekstilizstrādājumus.

Visiem gadatirgus apmeklētājiem bija lieliska iespēja iepazīt visdažādākās jauniešu biznesa idejas. Šeit varēja nopirkt gan atīstošas rotallietas, gan skaistumkopšanas preces, sapņu ķerājus, oriģinālus gaļas dēliņus, stikla un sveču izstrādājumus, rokdarbus, interjera lietas, dāvanas un citu.

«Rēzeknes Vēstis»

JĒKABPILS

Pilsētas iedzīvotājiem un viesiem pieejams Jēkabpils informatīvais kiosks

12. februārī tirdzniecības centrā «Jēkabpils» tika uzstādīts Jēkabpils pilsētas pašvaldības informatīvais kiosks.

Tas ļauj piekļūt Jēkabpils pilsētas pašvaldības mājas lapai, tādējādi sekmējot Jēkabpils pilsētas pašvaldības aktuālās informācijas pieejamību. Kioskam ir skārienjutīgs LCD ekrāns, kas

ļauj brīvi lietot Jēkabpils pilsētas pašvaldības mājas lapu www.jekabpils.lv un aplūkot visu tajā pieejamo informāciju — jaunumus, pašvaldības nedēļas plānu, domes lēmumus, saistošos noteikumus, kultūras pasākumu plānu un citus jaunumus.

Kiosks ļauj Jēkabpils pilsētas iedzīvotājiem un viesiem jebkurā dienas laikā ērti iegūt arī nepieciešamo tūrisma informāciju

par pieejamajiem ēdināšanas un nakšņošanas pakalpojumiem, izklaides un kultūras objektiem.

Laikā, kad kiosks netiek lietots Jēkabpils mājas lapas pārlūkšanai, tajā būs pieejamas Jēkabpili notiekošo kultūras pasākumu afišas un citi pašvaldības informatīvie paziņojumi. Kioska datoram ir uzstādīta interaktīvā satura vadības programmatūra, kas ļauj pašvaldības speciālistiem

attālināti rediģēt saturu interneta tiešsaistē.

Kioska kopējās izmaksas ir 7100 eiro bez PVN. Summā iekļauta kioska izgatavošana un uzstādīšana, programmatūras izstrāde un pielāgošana, kā arī programmatūras licenču izmaksas diviem gadiem. Kioska uzstādīšanu un programmatūras izstrādi veica uzņēmums SIA «SAUBAG», kas 2010. gadā ir

uzņemts Jēkabpils biznesa inkubatorā. Uzņēmums ir viens no biznesa inkubatora veiksmes stāstiem — interaktīvie kioski tiek realizēti ne tikai Latvijā, bet eksportēti arī uz Franciju, Dāniju, Norvēģiju, Vāciju un citām valstīm.

Pirmajā nedēļā kiosks strādāja testa režīmā.

«Jaunais Vēstnesis»

DAUGAVPILS

Triju valstu glābēji spēj pasargāt Daugavu no naftas piesārņojuma

Kādā februāra dienā rosība Daugavpilī abos Daugavas krastos cietokšņa apkaimē ieinteresēja ikvienu garābraucēju, jo tik daudz glābšanas tehnikas un speciālistu vienkopus vēl nebija manīts. Nekāds ārkārtas gadījums tas, par laimi, nebija, taču tieši ar šādām situācijām tikt galā 13. februārī gatavojās triju valstu atbildīgie dienesti, rīkojot mācības naftas piesārņojuma likvidēšanai Daugavā.

Novērst ekoloģisku katastrofu mācījās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigādes, Lietuvas Republikas Utenas apgabala, Baltkrievijas Ārkārtējo situāciju ministrijas Vitebskas apgabala ugunsdzēsēji glābēji un speciālo uzdevumu vienība. Mācības bija viens no ES Latvijas — Lietuvas — Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projekta «Vienotās reaģēšanas sistēmas izveidošana ķīmisko vielu un naftas produktu noplūžu likvidācijai Daugavā ziemas periodā» pasākumiem. Parāleli šādās mācībās notika arī Baltkrievijā Vitebskas apgabalā, tās varēja vērot tiešsaistē internetā. Mācības bija iesaistīti 124 cilvēki un 27 tehnikas vienības, tostarp Daugavpili darbojās 59 ugunsdzēsēji glābēji un 14 tehnikas vienības.

VUGD priekšnieka vietnieks Intars Zitans atzina, ka mācības

devušas labu pieredzi un parādījušas, kas vēl jāuzlabo.

Utenas apgabala ugunsdzēsēju un glābšanas pārvaldes priekšnieks Oļegs Kovaļevskis uzsvēra, ka viņiem liels ieguvums no projekta ir gan iegūtās zināšanas un pieredze, gan jaunā tehnika un aprīkojums zemūdens darbiem un glābšanas pasākumiem uz ūdens.

Baltkrievijas Ārkārtējo situāciju ministrijas Vitebskas apgabala priekšnieks Vasilij Čekans uzsvēra, ka visām trim kaimiņvalstīm ir līdzīgas problēmas, viena no tām ir naftas piesārņojuma likvidācija. Viņš atcerējās vienu no pēdējām lielākajām avārijām 2007. gadā, kad no naftas vada Baltkrievijas upē bija ielīdusi nafta, arī tad kaimiņvalstīs rīkojās ciešā sadarbībā. Viņš atzīst, ka ik pa laikam notiekot arī lokālās noplūdes, ko likvidē paši Baltkrievijas dienesti. Simtprocentīgi savākt visu izlijušo naftu nekad neesot iespējams, taču lielums tiek savākts.

Mācībās tika inscenēta vērienīgas avārijas seku likvidācija.

Pēc scenārija grunts nosēšanās rezultātā tika bojāts zemūdens naftas vads «Surguta — Polocka», kas šķērso Daugavu Vitebskas apgabala apdzīvotā vietā Vencevoje. Bojājuma vietā no vada ir izlījusī nafta, kas pa straumi peld Latvijas virzienā. Lai novērstu naftas noplūdi, divās vietās Daugavā — Mioru rajonā Baltkrievijā un Daugavpili — tika veikti glābšanas darbi naftas piesārņojuma likvidēšanai. Šajos

● Bonu ceļš zem ledus pāri Daugavai.

darbos tika izmēģināts visu triju valstu jaunais aprīkojums, kas iegādāts par projekta līdzekļiem. Piemēram, Latvija no projekta ir ieguvusi 6 x 6 konteinervedēju aprīkojuma transportēšanai, konteineru ar aprīkojumu naftas noplūžu un ķīmiskā piesārņojuma likvidācijai, konteineru — ūdens tīrīšanai ar ugunsdzēsības sūkni, kuteri uz gaisa spilvena izlūkošanas veikšanai un bonu uzstādīšanai. Šī tehnika atrodas VUGD Latgales reģiona struktūrvienībā un tiks izmantota ķīmisko vielu un naftas produktu noplūžu likvidācijai visā valstī.

Katras valsts dienestu pārstāvji

operatīvi sadalīja pienākumus. Ar speciālu tehniku tika izgriezts gandrīz pusmetru biežais ledus visas upes platumā, lai varētu ūdenī nolaist norobežojošās bonas un speciālo aprīkojumu naftas produktu savākšanai.

Lietuvas ūdenslīdzēji devās ledainajā ūdenī izpētīt upes gultni bonu teritorijā un uzraudzīt situāciju zem ūdens. Baltkrievijas speciālisti lika lietā jauniegādātās ķīmiskās laboratorijas iekārtas, kas ļauj operatīvi veikt ūdens analīzes.

Intars Zitans atzina, ka naftas produktu savākšanu ziemā apgrūtina ledus. Tāpēc arī pamanīt

izlijušo naftu ir daudz grūtāk. Vieni no galvenajiem ziņotājiem par naftas produktu klātesamību ūdenī esot mašīnieri. Tomēr darbojas arī monitoringa sistēma, kas ziņo par naftas produktu noplūdi. Projektā iegūtais aprīkojums noderēs arī citās situācijās, jo naftas produkti noplūst arī no dzelzceļa transporta un avārijās uz ceļiem. Arī palu laikā, ceļoties ūdens līmenim, upē tiek ieskaloti dažādi atkritumi, tostarp izlījuši nafta.

Mācībās piedalījās arī VUGD Latgales reģiona brigādes Preiļu daļas pārstāvji.

«Latgales Laiks»

Pabalstus iekšlietu struktūrās un leslodzījuma vietu pārvaldē strādājošajiem neapliks ar iedzīvotāju ienākuma nodokli

Turpmāk ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliks pabalstu, ko izmaksā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un leslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarītā kaitējuma gadījumā. To paredz Saeimā ceturtdien, 20. februārī, galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli".

Ar ienākuma nodokli neapliks

arī pabalstu, ja amatpersona ciets nelaiemes gadījumā, bet nav pildījusi ar dzīvības vai veselības apdraudējumu (risku) saistītus dienesta pienākumus.

Tāpat iedzīvotāju ienākuma nodokli nepiemēros pabalstam, kas izmaksāts, ja amatpersona, pildot dienesta pienākumus, gājusi bojā. Grozījumi nosaka, ka iedzīvotāju ienākuma nodokli nepiemēros pabalstiem, kas izmaksāti, sākot ar šī gada 1. janvāri.

Saeima pagājušā gada decembrī pieņēma grozījumus Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības

likumā, kas paredz izmaksāt vienreizēju pabalstu amatpersonas nāves gadījumā 12 mēnešalgu apmērā, bet ne mazāk kā 10 tūkstošus eiro papildus jau iepriekš noteiktajam pabalstam vienas mēnešalgu apmērā.

Tāpat noteikts, ka vienreizēju pabalstu 50 procentu apmērā no pabalsta veselības bojājuma vai invaliditātes gadījumā izmaksā, ja amatpersona, pildot ar dzīvības vai veselības apdraudējumu saistītus dienesta pienākumus, ciets nelaiemes gadījumā, kas nav saistīts ar tiešo dienesta pienākumu pildīšanu.

Saldās brīvības rūgtā garša jeb neregistrēto attiecību riski

Latvijas Zvērinātu notāru padomes rīkotajās gadskārtējās Notāru dienās 5. un 6. martā zvērināti notāri sniegs bezmaksas konsultācijas un skaidros, kā nodrošināt savu tiesisko drošību gan neregistrētās, gan registrētās attiecībās, informē Latvijas Zvērinātu notāru padomes rīkotājdirektore Vija Piziča.

Izmaiņas sabiedrības vērtību un uzskatu sistēmā būtiski ietekmējušas to, kā tiek veidota ģimene un partnerattiecības. Liela daļa pāru Latvijā dzīvo neregistrētās attiecībās, turklāt pēdējās desmitgadēs strauji palielinājies arī šādās attiecībās dzimušo bērnu skaits. Ja 80. gadu sākumā Latvijā ārpus laulības dzimuši vien 12% bērnu, tad 2012. gadā to skaits trīskāršojies, sasniedzot 44%. Turklāt iedzīvotāji arvien biežāk saskaras ar problēmsituācijām nenoformētu attiecību dēļ.

Partnera bojā eja, smaga slimība, attiecību izbeigšana – tās ir tikai dažas no dzīves situācijām, kad neregistrētās attiecības var radīt būtiskus riskus un sarežģījumus.

Zvērināti notāri ik dienas sniedz konsultācijas un palīdz rast risinājumus tiem, kuri nonākuši neregistrētu attiecību «slazdā». Pēc satīcīgas kopdzīves otram partnerim nav tiesību uz mantojumu, problēmas ar kopīpašuma sadali šķiršanās brīdī, jaundzimušā reģistrācija uz sievietes bijušā vīra vārda – šis

problēmsituācijas būtu iespējams novērst, savlaicīgi sakārtojot partnerattiecības, skaidro zvērināts notārs Jānis Skrastiņš.

Visbiežāk pie notāra pēc palīdzības vēršas brīžos, kad viens no neregistrēto attiecību partneriem ir aizgājis aizsaulē, savukārt otram nav nekādu tiesību uz mantojumu. «Lai arī kopā nodzīvoti vairāki gadi, likuma priekšā neregistrēto attiecību partneri ir sveši cilvēki. Faktiskais dzīvesbiedrs nav tiesīgs pretendēt uz mantojumu, jo likumiskie mantinieki ir laulātais draugs un citi tuvākie ģimenes locekļi. Lai nepieļautu šādu scenāriju savā dzīvē, viens no risinājumiem ir laulības. Taču, ja abi vai viens no partneriem to nevēlas, tad ir iespēja attiecības sakārtot arī pie notāra, savlaicīgi noslēdzot mantojuma līgumu vai testamentu,» skaidro Jānis Skrastiņš.

Tāpat notāriem nereti savā praksē nākas risināt strīdus situācijās, kad, pārtrūkstot neregistrētām attiecībām, nav iespējams vienoties par kopīga īpašuma sadali. Zvērināts notārs Jānis Skrastiņš vērš uzmanību, ka neregistrētās attiecībās partnerim nav nekādu tiesību uz īpašumu, kas reģistrēts uz otra vārda, pat ja tas iegādāts un uzturēts par kopīgiem līdzekļiem. Lai izvairītos no strīdiem un sarežģījumiem vairāku gadu garumā, notārs rekomendē neregistrētās attiecībās dzīvojošiem pāriem noslēgt vienošanos par mantas sadali, vai arī, iegādājoties īpašumu, reģistrēt to uz abu vārda.

Atrasta vērienīga nelegālo cigarešu partija

Policija darbojas, lai samazinātu akcīzēto preču nelegālo apriti. Daugavpils novadā policisti atrada un atsavināja kārtējo nelegālo cigarešu partiju, kas bija noslēpta krūmos.

Veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki sadarībā ar Latvijas dzelzceļa darbiniekiem Daugavpils novada Bīķernieku pagastā netālu no dzelzceļa slīdēm pamanīja krūmos novietotu slēpni, kurā atrada lielu daudzumu cigarešu ar Baltkrievijas akcīzes markām.

Kopumā policijas darbinieki atsavināja 350 000 nelegālo cigarešu. Par šo faktu uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma

● Kontrabandistiem piemīt izdoma. Attēlā redzamās kastes ar cigaretēm bija labi paslēptas mežainajā apvidū.

221. panta 3. daļas, kurā noteikts, ka par tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārveošanu vai realizāciju, ja to izdarījusi

organizēta grupa vai tas izdarīts lielā apmērā, soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

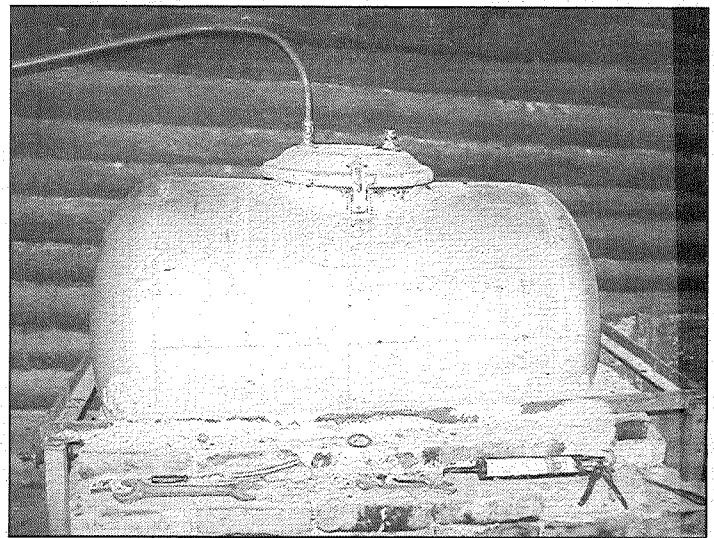
Ceļu satiksmes negadījumi

18. februārī ap pulksten 15.10 Daugavpili ielu krustojumā 1980. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu VW, nepalaida pa galveno ceļu braucošo automašīnu Honda. Notika sadursme. Taču tas nebija viss, VW sadūrās arī ar automašīnu Ford. Pēc notikušā medicīniskā palīdzība bija nepieciešama 1979. gadā dzimušajam automašīnas Honda vadītājam, liecina policijas sniegtā informācija.

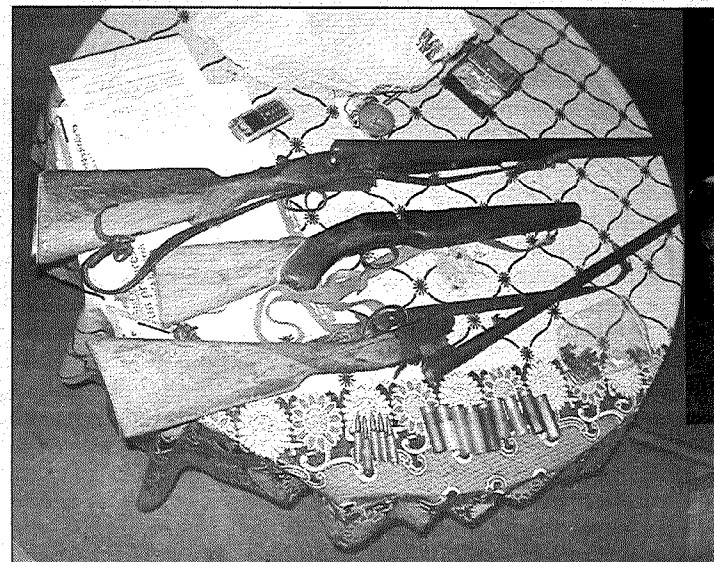
Tajā pašā dienā ap pulksten 16.00 Daugavpili notika vēl viens negadījums. 1966. gadā dzimusi sieviete, braucot ar automašīnu BMW, nepalaida pa galveno ceļu braucošo VW. Sadursmes rezultātā automašīna ietriecās elektrības sadales skapī. Pēc negadījuma medicīniskā palīdzība tika sniegta VW vadītājam, 1932. gadā dzimušam vīrietim.

19. februārī ap pulksten 19.15 Krāslavas novada Ūdrišu pagastā 1945. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mercedes Benz Sprinter ar piekabi, netika galā ar transportlīdzekļa vadību. Auto nobrauca no ceļa un apgāzās. Pēc avārijas ar dažādām traumām slimnīcā tika nogādāti divi cilvēki – autovadītājs un 1970. gadā dzimušais pasažieris.

Apturēta kārtējās kandžas rūpnīcas darbība

● Policisti Mērdzenes pagastā ierīkotajā nelegālā alkohola ražotnē atrada un izņēma ap 600 litrus kandžas un brāgas.

● Kandžas rūpnīcas turētājiem draud lielas nepatikšanas, jo policisti atrada arī trīs nelikumīgi glabātus ieročus un municiju.

Policija turpina cīņu pret nelegālo alkohola apriti. Šoreiz kandžas rūpnīcas darbība apturēta Kārsavas novadā, ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne. Atsavināti vairāki simti litru pašbrūvēta alkohola, kā arī nelikumīgi ieroči.

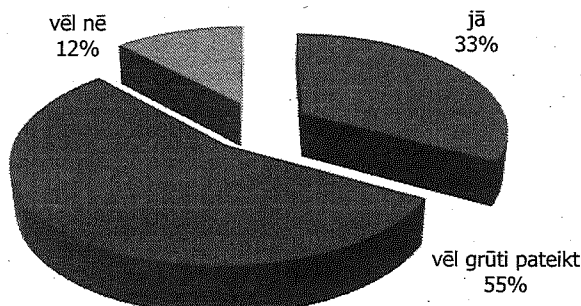
Veicot operatīvos pasākumus cīņā pret nelikumīgā alkohola ražošanu un izplatīšanu, policijas darbinieki veica sankcionētu kratīšanu kādā mājā Kārsavas novada Mērdzenes pagastā. Izrādījās, ka tur ierīkota alkohola ražošanas rūpnīca. Kratīšanas rezultātā policisti atsavinājuši vairāk nekā 600 litrus alkohola – gan gatavu kandžu, gan brāgu, arī kandžas teciņamo aparātu un trīs nelikumīgi glabātus ieročus un municiju. Visticamāk, sarazotā dzira tika nogādāta vietējās točkās tālākai realizācijai.

Saistībā ar atklāto policija pārbauda divus vīriešus, kuri dzimuši 1963. un 1972. gadā. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 19. nodaļas «Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā». Izmeklēšana turpinās.

Aptaujas rezultāti internetā

(no 17. līdz 23. februārim)

Vai esi pieradis pie jaunās nacionālās valūtas eiro?

• «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

SPORTS

Ģimeņu turnīrs volejbolā

Līvānu novada ģimeņu turnīrs volejbolā šogad pulcēja septiņas komandas: «Rego mežu gaumē» (Vasiļjevu un Rudziņu — Griķu ģimenes), Brūveru ģimene no Rudzātiem, «MMOR» (Vucenlīdzānu un Vilcānu ģimenes), «Evolūcija» (Jeļisejevu ģimene), «Remix» (Bidzānu un Vilcānu ģimenes) «Rožupes sienāži» (Solu un Punduru ģimenes), «Ne kāda nauda» (Bikšus un Gendelu ģimenes).

Sacensības risinājās ļoti spraigi, un četrām komandām, lai noskaidrotu uzvarētāju, nācās skaitīt visu spēļu setos gūtos punktus. Punktu attiecība bija labāka komandai «Evolūcija», kas aiz sevis atstāja komandu «Ne kāda nauda». Bet divcīņā starp «Rego mežu gaumē» un «Remix» uzvarēja «Rego mežu gaumē».

Par komandas oriģinālo noformējumu un ciņas garu speciālbaltu saņēma komanda «Evolūcija».

Mārīte Vilcāne, Līvānu novada multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra «Kvartāls» vadītāja vietiece, informēja, ka šādas sacensības notiek jau trešo gadu, un katru reizi uzvarētājs ir cits.

Labi rezultāti stundas skrējienā «Mežaparka aplī 2014»

Jēkarpilī notikušajā stundas skrējienā «Mežaparka aplī 2014» pamatgrupā pirmo vietu izcīnīja Arvīls Bušmanis no Līvāniem, noskrienot 11 aplis. Kungu vērtējumā par uzvarētāju atzīts Jānis Vāžņevičs, kurš izcīnīja pirmo vietu, veicot desmit aplis. Trešajā vietā ierindojās Jānis Turks. Viņa rezultāts — deviņi apli.

Stundas skrējienā «Mežaparka aplī 2014» startēja 27 dalībnieki. Sagatavoja L.Rancāne

Varbūt uzslēposim?

Ja neticat, ka šajās dienās Latvijā vēl ir vietas, kur var nodarboties ar distanču slēpošanu, tad jūs maldāties. Atveriet mājas lapu www.sportlat.lv un pārliecināties par pretējo.

Arī "Preiļu kraukļi", tuvojoties 22. februārim, kļuva domīgi — vai notiks plānotais slēpojums "Madona — 2014", kurš parasti notika vienā apfī. Organizatori teica — būs! Biatlona un slēpošanas kompleksa mākslīgā sniega sagatavotajā 2,5 km aplī gandrīz 250 dalībnieki sacentās distancēs no 2,5 km līdz 20 km ar trim dažādiem starta laikiem. Ja pirmā slēpojuma grupai, kas mēroja spēkiem 2,5 km — 10 km distancēs, apstākļi vēl bija daudz maz ciešami, tad trešajā slēpojumā, kur dalībnieki sacentās 20 km distancēs, bija ko just "samaltajā" trasē. Jāpiebilst, ka trasē varēja redzēt gan aktīvā dzīvesveida piekritējus, gan tādus, kuri ar slēpošanu aizraujas diezgan nopietni, gan arī dalībniekus ar Olimpisko spēļu pieredzi. Bija arī ciemiņi no Lietuvas. Garākajā distancē interesanti bija vērot olimpīša Ilmāra Briča spēko-

šanos ar pašreiz spēcīgākajiem mūsu slēpotājiem.

Gala rezultātā trīs preiļieši uz goda piedestāla. S15 grupā 5 km distancē 3. vieta Ilvai Valdonei 0.17:10, V16 grupā 10 km distancē 2. vieta Austrim Bogdanovam — 0.33:49 un V60 grupā 3. vieta Feoktistam Pušņakovam 15 km — 0.54:14. Godam cīnījās arī puīši 20 km smagajā distancē: Artis Upeniņš 1.07:34, Renārs Valdonis 1.11:53 un Aivars Ukins 1.14:20. Tautas klasē 10 km Sandim Šķēpam 0.39:44. Pārsteigums apbalvošanas beigās, kad tika izlozētas Virši-A četras 50 litru degvielas mucas, kur viena loze krita Ilvai. Iegūto balvu varēs izmantot, lai nokļūtu vēl uz atlikušajiem nedaudzajiem slēpošanas vai biatlona mačiem.

Lai kādas ilūzijas lolo organizatori par pēdējo Tautas slēpojumu Alūksnē — tas būs jāaizvieto ar ko citu vasaras mēnešos.

Tagad "Preiļu kraukļi" varēs atvilkt elpu pēc ziemas posma startiem un sākt domāt par vasaru.

**L. Valdonis,
Preiļu novada
sporta pasākumu
organizators**

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika

Derīgs līdz 27. februārim.

T ā l r .												
-----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa 0,60 EUR (Ls 0,40) (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Volejbola veterāni spēlē Lizumā

22. februārī Gulbenes novada Lizumā jau devīto gadu pēc kārtas norisinājās J. Grinberga piemiņas turnīrs veterānu komandām, informē Ivars Grandāns.

V40+ grupā, kurā startēja arī mūsu novada volejbolisti, piedalījās 9 komandas, kas priekšsacīkstēs tika sadalītas divās apakšgrupās. Spēles formāts: divi seti līdz 15 punktiem. Laika pārdomām un kļūdām šādā spēlē praktiski nevar būt. Pirmā spēle ar Zvejniekiem — punkti

tieka dalīti uz pusēm 1 : 1 (15:10; 13:15). Otrā spēle ar turnīra favorītu — Balvu komandu, laikam vislabākā spēle turnīrā 2:0 (15:12; 15:13). Izšķirošā spēle par pirmo vietu turnīrā izvērsās dramatiskā. Te galveno lomu nospēlēja tiesnesis, kurš vārda tiešā nozīmē atriebjas mums par it kā nepareizi notiesātu spēli starp Lizumu un Priekuliem. Iezogas pat doma noņemt komandu no turnīra, jo, lai izbēgtu no kļūdām, jāspēlētu metru no tīkla un jāgremdē bumba ar metra rezervi pretinieka pusē. Katra strīdīgā bumba — pre-

tiniekam. Zaudējam 0:2 (14:15; 14:15) un trešā vieta grupā. Prota saņemties un mazajā krustā uzvarēt Madonu 2:0 (15:12; 15:11). Pusfināls pret turnīra uzvarētājiem Kokneses "Iriem" 1:1 (15:13; 11:15). Pratām čempioniem atņemt punktu, bet mazliet pietrūka. Cīņā par trešo vietu neatstājam cerības Balviem 2:0 (15:6; 15:7). Otrajā vietā Lubāna.

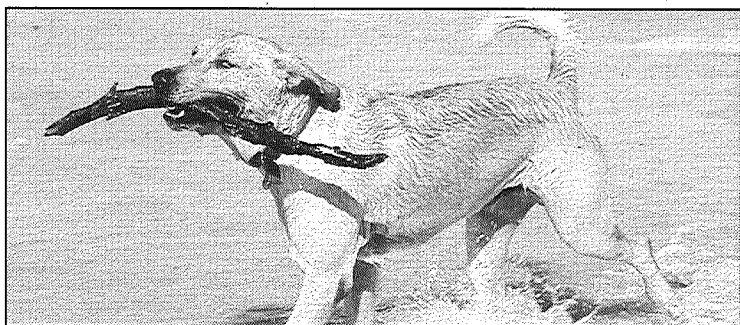
Komandas sastāvs: Ilmārs Madelāns, Ivars Grandāns, Juris Pastars, Andris Pastars, Ainārs Bernāns, Ivans Daņilovs, Aleksandrs Davidovs.

DER ZINĀT

Lai dresētu suni, pašam jābūt kārtīgam

Lai sāktu attiecības cilvēks — suns — cilvēks, vēlams vispirms sakārtot pašam sevi. Apmācot suni, sevišķi svarīgi ir saglabāt mieru, pacietību un pārliecību. Mācību galvenais uzdevums — lai jebkurā situācijā suni varētu atsaukt no draudošajām briesmām un kontrolēt viņa izturēšanos.

Pirmās komandas "Pie manis!" un "Vietā!" var iemācīt pats saimnieks bez īpašas "suņu skolas" apmeklējuma. "Pie manis" māca pēc iespējas ātri, rotaļadāmies bēgot no kucēna. Kad kucēns jūš panāk, iedodiet kādu gardumu. Nedaudz izsalcis skolnieks kumosu novērtēs jo īpaši.

Grūtāk, bet pilnīgi nepieciešams ir iemācīt izpildīt komandu "Blakus!". Suni jāiemāca piemēroties saimnieka soļu ritmam un ātrumam. Ejot pavāda nedrīkst būt saspringta. Suns jāpaslavē ik reizi, kad viss izdodas labi.

Suņi dažādās valodās rej dažādi. Angliski — uau-uau, grieķiski — gav-gav, krieviski — gaf-gaf, spāniski — gau-gau, japāniski — van-van, zviedriski — vuv-vuv, poliski — hau-hau.

Šonedēļ populārākie vārdi — Ivars un Diāna

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) Iedzīvotāju reģistra statistikas dati liecina, ka no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Ivars** (8755), savukārt no sieviešu vārdiem — **Diāna** (8744).

24.02.2014. — 02.03.2014. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Citur Latvijā
24.02.	DIĀNA	8744	6	3103	778	Daugavpils — 434
24.02.	DINA	1883	0	586	129	Talsu raj. — 83
24.02.	DINS	184	0	49	13	Talsu raj. — 9
25.02.	ALMA	884	2	170	61	Liepājas raj. — 78
25.02.	ANNEMARIJA	135	1	43	11	Bauskas raj. — 7
26.02.	EVELĪNA	3077	19	732	335	Jelgava — 139
26.02.	MĒTRA	83	0	24	9	Gulbenes raj. — 9
26.02.	AURĒLIJA	134	0	44	21	Daugavpils — 7
27.02.	LĪVIJA	1807	0	402	153	Tukuma raj. — 75
27.02.	LĪVA	2575	6	686	328	Ogres raj. — 119
27.02.	ANDRA	1181	0	345	100	Liepāja — 57
28.02.	SKAIDRĪTE	4802	0	981	367	Cēsu raj. — 234
28.02.	SKAIDRA	205	0	41	11	Madonas raj. — 18
28.02.	JUSTS	196	0	53	28	Ogres raj. — 13
01.03.	IVARS	8755	3	1883	812	Ogres raj. — 346
01.03.	ILGVARS	1169	0	178	95	Liepāja — 57
02.03.	LAVIZE	5	0	1	0	Liepājas raj. — 2
02.03.	LUĪZE	1498	13	527	250	Ogres raj. — 71
02.03.	LAILA	2188	2	583	220	Tukuma raj. — 88

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Riebiņu novada dome 25. aprīlī 2014. gadā plkst. 10.00, Saules ielā 8, Riebiņos, Riebiņu novada domē, 3. stāvā, 3. kab. rīko sev piederoša neapbūvēta zemes gabala „Zari” izsolī ar augšupejošu soli.

Neapbūvētais zemes gabals „Zari” atrodas Silajāņu pagastā, Riebiņu novadā, kadastra apzīmējums — 7676 001 0192. Zemesgabala kopplatība — 9,32 ha.

Izsoles sākumcena EUR 14 300,00 (četrpadsmit tūkstoši trīs simti eiro 00 centi).

Izsoles dalībniekiem pirms izsoles jāiemaksā nodrošinājums 10% apmērā no izsolāmā objekta sākumcenas Riebiņu novada domes kasē vai norēķinu kontā SEB bankas Preiļu filiālē, konts LV12UNLA0050005638857, kods UNLALV2X.

Visa summa par izsolē pārdoto objektu, ieskaitot iemaksāto nodrošinājumu, jāsamaksā 3 mēnešu laikā no pirkuma līguma parakstīšanas dienas.

Izsoles dalībnieku reģistrācija tiek uzsākta trīs dienas pēc izsoles sludinājuma publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un pārtraukta 25. aprīlī 2014. gadā plkst. 9.30.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties katru darba dienu līdz izsoles dienai Riebiņu novada domes lietvedībā, Saules ielā 8, Riebiņos, Riebiņu pagastā, Riebiņu novadā no plkst. 9.00 — 17.00. Maksa par izsoles noteikumu saņemšanu — EUR 28,00 (divdesmit astoņi eiro 00 centi), ko pretendents samaksā Riebiņu novada domes kasē vai norēķinu kontā SEB Bankas Preiļu filiālē, konts LV12UNLA0050005638857, kods UNLALV2X.

Pēc izsoles noteikumu saņemšanas izsolāmo objektu, tā robežas var apskatīt dabā.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
Iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zīrgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Pārdod: SAUSU, SKALDĪTU BĒRZA
MALKU ar piegādi
Preiļos un tuvākajā apkārtnē.
Tālr. 29737798.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus,
aitas, zīrgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Lauku Miesnieks
Iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pārdod

AUDI 80 (B4, 1992. g. izl., 1,9 TDI, TA līdz 07.2014., EUR 1050). T.29139730;

BMW E46 (2001. g. izl., 2,2, gāze/benzīns, universāls, mehāniskā ĀK, TA līdz 10.2014., ādas salons, EUR 4200). T.25302752;

FORD MONDEO (1997. g. izl., 1,8, hečbeks, TA līdz 12.2014.). T.29457050;

LEND ROVER DISCOVERY (2,5 TDI, 2000. g. izl., 4x4, džips bez problēmām, EUR 3500). T.28811127;

MAZDA PREMACY (2000. g. izl., 1,8, TA, el. logi, signalizācija, piekabes āķis, mainīta eļļa, siksna, EUR 1750). T.29480463.

Noskaidroti uzvarētāji skatuves runas konkursā

● Livānu 1. vidusskolas 2. b klases literārais uzvedums.

Livānos notika skolēnu skatuves runas un literāro uzvedumu konkursa pirmā kārtā, kuru organizēja Livānu bērnu un jauniešu centrs sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru (VSIC). Piedalījās septiņas novada skolas, kuras pārstāvēja 28 skatuves runas runātāji un divi literāro uzvedumu dalībnieki.

Konkursa žūrijā darbojās Indra Artemjeva, Livānu novada sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas speciāliste, Margita Mālniece, novada centrālās bibliotēkas bērnu nodaļas vadītāja, Kristīne Kotāne, novada kultūras centra kultūras menedžere, Biruta Mazure, Livānu bērnu un jauniešu centra teātra un drāmas pulciņa vadītāja, Oskars Bērziņš,

jaunais režisors un aktieris. Žūrija uz klausīja dalībnieku uzstāšanos vairāku stundu garumā. Skatuves runā vērtēta tika domas atklāsme (runas loģika un runātāja uzdevums), spilgtu priekšstatu, gleznu esamība un atklāsme klausītājam (teikto redzēt, dzirdēt, saprast), kontakts ar klausītāju (kam runā), skaidra dikcija un artikulācija, repertuāra atbilstība runātājam (vecums, individualitāte). Literārajiem darbiem tika vērtēts režisora darbs (materiāla atlase, iecere, virsuzdevums, realizācija), aktieru darbs (skaidra dikcija, kontakts ar klausītāju un skatuves partneriem), literārā uzveduma mākslinieciskais noformējums un atbilstība iecerei, vizuālais noformējums, audio, multimediju pielietojums, literārais uzvedums kopumā (atmos-

fēra, uzveduma mākslinieciskā vienotība).

Pēc konkursa noteikumiem uz reģionālo skati varēja izvirzīt trīs skatuves runas runātājus un viena literārā uzveduma dalībniekus.

Pieņemt gala lēmumu žūrijai nenācās viegli, jo dalībnieki bija nopietni gatavojušies, un iegūtie punkti izrādījās vienoti. Tāpēc vēlreiz tika ņemtas dalībnieku pieteikuma anketas, atkārtoti pārskatīts konkursa nolikums un precizēts, vai skolēni ievērojuši visus nosacījumus. Pēc žūrijas lēmuma reģiona skatē, kas 3. aprīlī notiks Jēkabpilī, Livānu novadu pārstāvēs Sendija Bružuka no Livānu 1. vidusskolas (skolotāja Anita Ancāne), Aija Vaivode no Rožupes pamatskolas (Ina Lāce), Timurs Ļovs no Livānu 2. vidusskolas (Klavdija Daukšte

● Uzvarētāji skatuves runas konkursā: Aija Vaivode (no kreisās), Sendija Bružuka, Timurs Ļovs.

un Gunta Pauniņa) un 2.b klases skolēni no Livānu 1. vidusskolas (Anna Kārkle).

Kamēr žūrija skaitīja punktus, konkursa rīkotāji pasākuma dalībniekiem bija noorganizējuši tikšanos ar slāvu biedrības «Uzori» dalībnieci, dzejnieci Gaļinu Pētersoni. Viņa pastāstīja par savu dzīvi, par talanta atklāšanu, grāmatas izdošanu, lasīja dzeju.

Skatuves runas un literāro uzvedumu konkurss tiek rīkots ar mērķi izkopt skolēnos nacionālo identitāti un emocionālo un radošo pašizpausmi, izmantojot vārda

mākslas spēku, attīstīt un pilnveidot bērnu un jauniešu skatuves runas kultūru, motivēt mazākumtautību izglītības iestāžu bērnu un jauniešus runāt literāri pareizā latviešu valodā, profesionāli novērtēt dalībnieku skatuves runas iemaņas. Skolēnu skatuves runas un literārie uzvedumi tematiski bija jāsaista ar skolēnu nacionālās un valstiskās identitātes stiprināšanu, izvēloties daiļdarbus par tēmām: ģimene, mājas, skola, tauta, valoda, dzimtā puse, Tēvzeme, Latvija.

L.Rancāne

PASMAIDĪSIM

Izbraukusi pie dabas, makšķernieku kompānija no pilsētas sāk strīdēties, kā noteikt zivs vecumu. Viens saka — pēc žaunu krāsas, otrs — pēc spurām, trešais — pēc zvīņu spožuma. Garām iet vietējais makšķernieks. Viņam jautā:

— Kā noteikt zivs vecumu?

— Pēc acīm!

— ?!

— Jo tālāk no pēcpuses, jo vecāka zivs.

Sēžu darbā un sērfoju internetā. Pēkšņi aiz muguras dzirdu priekšnieka soļus un ātri cenšos aizvērt liekos logus: tviteri, feisbuku, video ar kaķiem. Bet kur gan palikuši darba faili?!

Vecmāmiņa mazmeitiņai māca dzīves gudrības.

— Tavā dzīvē, meitenīt, vajag būt tikai vienai lielai mīlestībai.

— Vecmāmiņ, kas bija tava lielā mūža mīlestība?

— Jūrnieki...

Satiekas divas draudzenes. Viena prasa:

— Nu kāds tavš jaunais virs ir gultā?

Otra:

— Lielisks! 12 stundas bez pārtraukuma!

Nekad mūžā neesmu tik labi izgulējusies!

— Kāda ir ideāla sieva?

— Ideāla sieva ir skolotāja. Tā ir vienīgā

sieviete pasaulē, kas, uzdevusi jautājumu, uz mirkli apklust, lai uzklausītu atbildi.

Praktisks padoms sievietēm: nekad nestrīdieties ar vīrieti, bet tūlīt pat sāciet

raudāt vai izgērbties!

Praktisks padoms vīriešiem: arī tad, ja sievietei nav taisnība, labāk atvainojieties viņai!

Pacients pie psihiatra:

— Dakter, man rokas trīc.

— Dzerat?

— Dzeru.

— Pipējat?

— Pipēju.

— Atmetāt?

— Nē, tikai nolēmu atmetst.

— Lūk, redzat, organisms jau ir izbījies.